

Rēzeknes 2.vidusskolas

AUDZINĀŠANAS DARBA PROGRAMMA

2019.-2022.m.g.

PROGRAMMAS SATURS

IEVADS.....	3
1. AUDZINĀŠANAS DARBĪBAS MĒRĶS UN UZDEVUMI	4
2. KLASES STUNDU TEMATIKA.....	5
2.1. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS (1.-4.klase).....	7
2.2. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS (5.-6.klase).....	12
2.3. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS (7.-9.klase).....	17
2.4. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS (10.-12.klase).....	22
2.5. KLASES STUNDĀS IZMANTOJAMO METOŽU APRAKSTS.....	28
3. KLASES AUDZINĀTĀJA IKDIENAS UZDEVUMI	33
4. SADARBĪBA AR VECĀKIEM.....	34
5. ĀRPUSSTUNDU AKTIVITĀTES.....	36
6. INTEREŠU IZGLĪTĪBA.....	38
7. KARJERAS VIRZĪBA.....	39
8. SKOLĒNU PARLAMENTS.....	41

IEVADS

Rēzeknes 2.vidusskolas audzināšanas programma balstās uz valsts politiku skolēnu līdzatbildības un dzīvesprasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, vecāku (ģimenes) nozīmīgo lomu sadarbībai ar skolu vienotu vērtībizglītības principu iedzīvināšanu, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu skolēniem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības apguvi pastāv skolēna ieinteresētība savas dzīves veidošanā.

Rēzeknes 2.vidusskolas audzināšanas darba programma ir skolas reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus. Programmai ir ieteikuma raksts, to var izmantot ikviens klases audzinātājs savā darbā ar audzināmo klasi. Audzināšanas darbs izglītības iestādē tiek veikts sistemātiski, balstoties uz valsts normatīvajiem aktiem un izglītības iestādes reglamentējošo dokumentāciju.

Programmā ir ievēroti normatīvie akti, kas reglamentē audzināšanas darbības īstenošanu:

1. Ministru kabineta 2016. gada 15. jūlija noteikumi Nr.480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība".
2. Ministru kabineta 2018.gada 27.novembra noteikumi Nr.747 «Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu un pamatzglītības programmu paraugiem».
3. Ministru kabineta 2019.gada 3.septembra noteikumi Nr.416 «Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem»
4. Klases stundu programmas paraugs. Metodiskais līdzeklis. VISC, Rīga, 2016.
5. www.visc.gov.lv
6. www.likumi.lv
7. <http://izm.izm.gov.lv>
8. www.prakse.lv
9. <http://viaa.gov.lv>

Izglītības iestādes reglamentējošā dokumentācija:

1. Skolas nolikums;
2. **Audzināšanas darbības programma;**
3. Iekšējās kārtības noteikumi;
4. Klases audzinātāja darba tematiskais darba plāns;
5. Interesešu izglītības, pulciņu nodarbību programmas un tematiskie plāni.

RĒZEKNES 2.VIDUSSKOLAS AUDZINĀŠANAS DARBA MĒRĶIS vispusīgi attīstīts un lietpratīgs skolēns, kurš ir ieinteresēts savā intelektuālajā, sociāli emocionālajā un fiziskajā attīstībā, dzīvo veselīgi un droši, mācās ar prieku un interesi, sociāli atbildīgi līdzdarbojas sabiedrības norisēs un uzņemas iniciatīvu, ir Latvijas patriots.

AUDZINĀŠANAS DARBA UZDEVUMI

1. Veicināt globālo izglītību: kritiskā domāšana; ekoloģiskā audzināšana; cieņa pret sevi, citiem un citādo; atbildība par savu rīcību un saviem lēmumiem;
2. Veicināt skolēnu izpratni un atbildību par saviem pienākumiem un tiesībām, akcentējot cieņpilnu saskarsmi un savstarpējo attiecību kultūru;
3. Sadarboties ar izglītojamo vecākiem (aizbildņiem), lai nodrošinātu obligātās pamatzglītības ieguvu visiem skolas vecuma skolēniem.

4. Stiprināt skolēnu patriotismu, kultūridentitāti un valstisko apziņu;
5. Sadarboties ar pašvaldības institūcijām, nevalstiskajām organizācijām Latvijā;
6. Kopt skolas tradīcijas;
7. Sekmēt ikviena skolēna iesaistīšanos interešu izglītības programmās vai ārpusstundu aktivitātēs.
8. Veicināt skolēnu karjeras izvēli;
9. Veicināt skolēnu psihosociālo veselību un veselīgā dzīvesveida popularizēšanu;
10. Attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās;

AUDZINĀŠANAS DARBĪBAS VIRZIENI

Audzinašanas darba galvenie virzieni ir:

- Sadarbība ar klases kolektīvu;
- Sadarbība ar vecākiem/aizbildņiem;
- Palīdzība skolēniem karjeras izvēlē;
- Ārpuskolas un ārpusklases aktivitātes;
- Skolēnu pašpārvaldes koordinēšana;
- Sadarbība ar atbalsta personālu.

Audzinašanas procesā būtiskākie izkopjamie tikumi (indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmes) ir:

atbildība – griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;

centība – čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;

drosme – izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;

godīgums – uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;

gudrība – māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;

laipnība – vēlība, atsaucība pret citiem, pieklājība;

līdzcietība – attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;

mērenība – rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā, atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;

savaldība – uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un citu cilvēku brīvību, kā arī cienot sevi un citus;

solidaritāte – savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;

taisnīgums – godprātīga lemšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;

tolerance – iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas)

Audzinašanas darba rezultātā tiek veidotas šādas IZGLĪTOJAMO KOMPETENCES:

- pašattīstības (spēja izprast pašam sevi, virzīt savu attīstību),
- sociālā (prasme analizēt sociālo procesu, prasmi iekļauties sabiedrībā, risināt konfliktus, veidot sadarbības un saziņas prasmes),
- ētiskā (spēja apzināties vērtības un veidot kritisku attieksmi, pardomātus spriedumus par sevi un citiem),

- eksistenciālā (spējā atbilstoši rīkoties ekstremālās un sadzīves situācijās, izkopt veselīga dzīvesveida ieradumus u.c.),
- kultūras (spēja izprast un pārmantot kultūrvēsturisko pieredzi).

2. KLASĒS STUNDU TEMATIKA

Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas audzināmās klases izglītojamiem. Viņš sadarībā ar izglītojamo vecākiem, pedagogiem, atbalsta personālu un valsts un pašvaldības atbildīgajām institūcijām risina ar izglītojamo personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējas par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedē klases kolektīvu.

Audzināšanas darbā tiek **iesaistīti un to veic:**

- **vecāki;**
- **pedagogi** – klašu audzinātāji, priekšmetu skolotāji, interešu izglītības pulciņu vadītāji, skolas vadības komanda;
- **skolas atbalsta personāls** – psihologs, sociālais pedagogs, logopēds, medicīnas darbinieks
- **sabiedrisko institūciju pārstāvji** – bāriņtiesa, bērnu tiesību aizsardzības inspektors, pašvaldības policija; psiholoģiskais dienests u.c.;
- **nevalstiskās organizācijas;**
- **dažādas kultūras iestādes;**
- **sabiedrība;**

Klases audzinātāju stundu plāns tiek veidots 35 klases stundām (9. un 12.klasei –33 stundas):

1. Ņemot vērā klases vajadzības, klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei, klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus;
2. Klases stundas klases audzinātājs pēc nepieciešamības var plānot kā organizatoriskās, gatavojoties dažādiem pasākumiem (Ziemassvētku noformējums, priekšnesumu sagatavošana u.c.);
3. Klases stundu laikā var būt organizēti pasākumi, tikšanās visām klasēm kopā vai atsevišķām klašu grupām, kas atbilst tematiskajām grupām;
4. Audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju;
5. Klases audzināšanas stundu tematiskai plānošanai ieteicams izmantot 2016. gadā Valsts izglītības satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs,” kurā klases stundām ieteiktas šādas tematiskās grupas:

KLASES STUNDU TEMATISKĀS GRUPAS:

1. Sevis izzināšana un pilnveidošana;
2. Es ģimenē, klasē un skolā / piederība valstij;
3. Pilsoniskā līdzdalība;
4. Karjeras izvēle;
5. Veselība un vide;
6. Drošība.

2.1. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS

1.-4.klase

1. klasei

Mērķis: veicināt bērna adaptēšanos skolas vidē, veidojot savstarpējās sadarbības prasmes un sekmējot piederības izjūtu.

Uzdevumi:

- Sekmēt katra bērna garīgo, fizisko veselību un emocionālo labklājību;
- Veidot pozitīvo attieksmi pret mācību procesu un prasmi mācīties;
- Sekmēt saskarsmi un sadarbībai cilvēciskās īpašības, prasmes;
- Rosināt atklāt savu radošo potenciālu un savu individualitāti.

2. klasei

Mērķis: Pilnveidot prasmi izglītojamiem apzināties sevi un savu piederību klasei un sekmēt pozitīvu attieksmi pret mācību darbību.

Uzdevumi:

- Veicināt prasmi apzināties savas vērtības
- Rosināt apzināties savas un citu vajadzības un attīstīt prasmi palīdzēt citiem
- Pilnveidot saskarsmes prasmes, cenšoties izprast citus un citādo

3. klasei

Mērķis: Pilnveidot izglītojamiem prasmi apzināties sevi sociālajā un kultūras vidē, attīstīt izpratni par sociālās un kultūras vides izmantošanu cilvēka dzīvē

Uzdevumi:

- Veidot prasmi racionāli plānot un izmantot savu laiku, sekmējot patstāvīgo mācību procesu;
- Veidot interesi par sabiedrībā dominējošiem kultūras pasākumiem un rosināt apzināties kultūras nepieciešamību savā dzīvē;
- Veidot prasmi patstāvīgi domāt, pieņemt lēmumus un darboties dažādās dzīves situācijās/emocionālos apstākļos.

4. klasei

Mērķis: Veicināt izglītojamiem vērtību sistēmas veidošanos un prasmi tās izmantot atbilstoši dzīves situācijām.

Uzdevumi:

- Sekmēt pozitīvu savstarpējo attiecību veidošanas starp klasesbiedriem un prasmi sazināties ar pieaugušajiem;
- Sekmēt izpratni par izglītības nepieciešamību cilvēka dzīvē un veidot pozitīvu un apstiprinātu attieksmi pret mācīšanos;
- Pilnveidot izpratni par daudzveidīgu interešu nozīmīgumu cilvēka dzīvē un rosināt meklēt sev jaunas interešu jomas;
- Sekmēt pozitīvo attieksmi pret veselīga dzīvesveida izvēli.

Audzināšanas tēmu un darbību plānojums 1.-4.klasēs

Temati	Paredzamais rezultāts	Tēmas
SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA		
Sevis apzināšanās.	Vēro sevi, atpazīst savas jūtas, domā par sakarībām, kādas veidojas starp domām, jūtām rīcību; kontrolē savas spējas valdīt pār sevi, savu uzvedību. Pēta savu rīcību, mēģina apzināties savas rīcības sekas. Izprot savu darbību un zina, ka būs iespēja saņemt pieaugušo atbalstu, lai paveiktu to, ko viņš uzņemsies	1.KLASE Manas izjūtas un rīcība. Sāksim mācīties patstāvīgi. Pašapziņa un mācīšanās iemaņas. Garastāvoklis skolā un mājās. Ko tu proti? Ābece svētki.
Mērķtiecība Zinātkāre	Saprot, ka viņam ir interesanti kaut ko jaunu uzzināt un mācīšanās sagādā prieku. Apzinās savas spējas un prasmes, kas ļauj sasniegt nodomāto.	2.KLASE Es šodien jūtos... Es esmu otrklasnieks. Es gribu zināt...
Emocijas	Atpazīst savas emocijas un pārdzīvojumus, mācās izzināt cēloņus un nosaukt vārdos; saskata atšķirības starp emocijām un savu rīcību. Analizē savas spējas valdīt pār sevi, savaldīties	Mācīties- tas ir mans darbs. 3.KLASE Manas izjūtas un emocijas. Kāpēc rodas strīdi?
Savstarpējās attiecības	Mācās analizēt un saprast savstarpējās attiecības, apzinās savas prasmes izbeigt strīdus un panākt vienošanos.	4.KLASE Prieks mācīties! Es esmu... Kā es jūtos skolā
PIEDERĪBA VALSTIJ		
Ģimene	Apzinās atbildību un pienākumus ģimenē. Izprot radniecības pakāpes. Rūpējas par ģimenes locekļiem.	1.KLASE Uzvedība skolā un starpbrižos. Spēles starpbrižos. Saskarsmes kultūra. Kontaktēšanās ar draugiem. Māmiņas portrets.
Piederība novadam/ pilsētai	Zina savā novada/pilsētas atrašanās vietu Latvijas kartē, kultūrvēsturiskajā novadā. Ir iepazinis kultūrvēsturiskos un dabas objektus novadā/pilsētā. Ir iepazinis ievērojamākos vietējās kopienas cilvēkus un tradīcijas.	2.KLASE Skolas iekšējās kārtības noteikumi Draudzība manā klasē. Nekad neaizmirsti, kas tev ir blakus. Māmiņas acis.
Valstiskā identitāte	Zina Latvijas vietu Eiropas kartē. Zina nozīmīgākos Latvijas valsts svētkus (11. un 18.novembris, 4.maijs)	3.KLASE Uzvedība skolā, ēdnīcā, sporta zālē. Es un mani klasesbiedri. Mani pienākumi un tiesības ģimenē. Mani pienākumi un tiesības skolā. Citāda man līdzās. Mana māmiņa.
Nacionālā identitāte	Zina savas tautas un latviešu tautas tradīcijas un saulgriežu svinamos svētkus.	
Multikulturā la vide	Apzinās, ka Latvijā dzīvo dažādas etniskās piederības cilvēki.	
Klasesbiedri un klases kolektīvs	Ir iepazinis un mācās izprast savus klasesbiedrus, apzinās klases kolektīva nozīmi un savu vietu tajā, ir iegūtas pamatprasmes strādāt sadarbojoties, rūpēties citam par citu.	
Draudzība	Zina, kas ir draudzība un izprot to. Ir ieguvis izpratni par draudzīgām attiecībām un mācās tās veidot.	

Pienākumi un tiesības	Spēj uzņemties atbildību par noteiktiem pienākumiem, mācās izprast savas un respektēt citu cilvēku tiesības.	Mana vecmāmiņa 4.KLASE Es – skolēns, klasesbiedrs.
Citāda man līdzās	Ir priekšstats par atšķirīgo cilvēkos, prot pieņemt citādo, respektē un ciena viņu vajadzības, palīdz un atbalsta viņus.	Mani skolotāji Mans darbs klases kolektīvā. Mans draugs ir...
Sociālās lomas klasē	Mācās būt skolēns. Ir priekšstats par dažādām sociālajām lomām. Ir iepazinis savas sociālās lomas un mācās atbilstoši tām rīkoties.	Mēs esam tik dažādi! Tev, māmiņ! Es esmu Latvijas pilsonis!
Konflikts, tā risināšana	Zina, kas ir konflikts, un meklē palīdzību tā risināšanai.	

PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA

Piederība (savai mājai, skolai, pagastam, pilsētai, novadam, valstij)	Ir interese par savas dzimtās vietas vēsturi, dabu, ievērojamiem cilvēkiem. Izjūt piederību savai mājai, skolai, pilsētai, novadam, valstij. Iesaistās kultūrvēsturisko vērtību apzināšanā, saglabāšanā, kopšanā ģimenē, skolā un pilsētā.	1.KLASE Mana pilsēta. Es savas valsts pilsonis. Valsts simboli. Adventes laiks. Labdarības akcijas. Mūsu Ziemassvētku tradīcijas. Mans vecvectētiņš stāsta...
Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes	Ir izpalīdzīgs un draudzīgs. Atbilstoši savam vecumam iesaistās dažādu klases pasākumu organizēšanā, klases iekšējās kārtības noteikumu izstrādē. Izsaka savu viedokli, uzklausa un respektē klasesbiedru viedokli.	2.KLASE Bibliotēkas stunda. Latvijas svētki. Lāčplēša diena un 18.novembris. Adventes laiks. Saruna par labdarību.
Svētki un tradīcijas	Ir interese par savas tautas un valsts svētkiem un tradīcijām un prasme tos svinēt. Apzinās savu nacionālo identitāti un citu nacionalitāšu esamību Latvijas sabiedrībā.	Jaunā gada brīnumi. Grāmata, grāmatiņa! Svētki un atceres dienas Latvijā.
Sabiedriskā līdzdalība	Apzinās sabiedriskās līdzdalības iespējas atbilstoši vecumam, iesaistās sabiedriskajā darbībā (sab. organizācijas, talkas, akcijas, pasākumi u.c.) Izprot palīdzības nozīmi, ir izpalīdzīgs un izjūt gandarījumu, piedaloties labdarībā.	3.KLASE Mana grāmata. Manas valsts svētki. Lieldienu tradīcijas. Mana dzimtene Latvija, mana pilsēta- Rēzekne.
Brīvais laiks	Ir informēts par lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējām. Izzina savām interesēm atbilstošas nodarbes un iesaistās tajās.	4.KLASE Latvijas simboli. Adventes laiks Labdarības akciju nepieciešamība. Manas Ziemassvētku tradīcijas. Valentīna dienas noskaņās.

KARJERAS IZVĒLE

Profesiju daudzveidība	Zina, kur un par ko strādā viņa vecāki un citi ģimenes locekļi. Zina nosaukt profesijas, kurās strādā cilvēki skolēna dzīvesvietā, un izprot to nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē.	1.KLASE Kāds es esmu? Profesiju pasaulē. Dienas režīms. Vecāku profesijas mūsu klasē.
Dienas režīms	Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem mājās, vaļaspriekiem un atpūtai.	2.KLASE Mans dienas režīms. Mans laiks vasarā. Profesiju pasaulē.

Mācības-skolēna darbs	Apzinās galveno pienākumu mācīties, spēj mācīties patstāvīgi, un koncentrējas mācību uzdevumu apguvei un izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā.	3.KLASE Kas es būšu, kad izaugšu liels. Profesiju pasaulē. Mans brīvais laiks. Mani mājdzīvnieki.
Karjeras vīzija	Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes.	4.KLASE Profesiju pasaulē Manu vecāku profesija. Drīz es būšu pamatskolēns.
VESELĪBA UN VIDE		
Uztura ietekme uz skolēna darbaspējām un sekmēm mācībās.	Apzinās un spēj novērtēt uztura nozīmi sava organisma attīstībā un augšanā. Ir prasme ievērot gūtās atziņas ikdienā.	1.KLASE Personiskā higiēna. Ēdiens skolā un mājās. 2.KLASE Veselīgs uzturs Rūpes par veselību.
Sakarība starp uzturu un veselību. Uzturs kā riska faktors dažādu slimību attīstībā.	Zina, kādas slimības var izraisīt nepiemērots uzturs un kāds uzturs jālieto slimību profilaksē. Ir prasme analizēt un novērtēt savu ikdienas uzturu mājās un skolā un veikt atbilstošu izvēli. Zina, kādu galveno informāciju atspoguļo uz pārtikas produktu iesaiņojumiem. Ir prasmes izdarīt nepieciešamās izmaiņas uztura izvēlē atbilstoši dažādiem apstākļiem un savai individualitātei.	3.KLASE Uztura ietekme uz mācībām un veselību. Ko es darīšu vasarā? Datoratkarība. Kā es varu palīdzēt videi?
Veselīgu ēšanas paradumu veidošana	Izprot veselīgu ēšanas paradumu būtību, nozīmi un nepieciešamību. Spēj novērtēt savus ēšanas ieradumus. Apzinās, ka ēšanas ieradumi ir izvēles rezultāts, atkarīgs no katra paša lēmuma. Ir prasmes atbilstoši savam vecumam pieņemt saprātīgus lēmumus savas veselības nostiprināšanā.	4.KLASE Rudentiņš- bagāts vīrs. Dzīvnieku aizsardzība. Es negribu slimot. Sports un es. Mans uzturs.
Fiziskās nodarbības kā veselības pamats	Apzinās fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā. Veidojas motivēta nepieciešamība piedalīties dažādās fiziskajās nodarbībās skolā un ārpus skolas.	
Veselīga vide	Apzinās vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību. Ir iemaņas izvairīties no ilgstošas uzturēšanās veselībai nevēlamā vidē. Veidojas pozitīva attieksme pret apkārtējo vidi. Apzinās, ka ikviens var būt līdzdalīgs veselīgas vides veidošanā skolā, mājās, pilsētā u.t.t.	
Datoratkarība To izraisošie faktori.	Ir priekšstats par datoratkarību un bīstamību, ko tā nodara. Atbilstoši savam vecumam izprot un apzinās pamatnoteikumu nozīmīgumu, strādājot ar datoru.	
DROŠĪBA		
Ceļš uz skolu	Prot izvēlēties drošāko maršrutu no mājām līdz skolai un atpakaļ. Pārvietojas pa izvēlēto ceļu un šķērso ielu savas mājas, skolas tuvumā atbilstoši ceļu satiksmes noteikumiem.	1.KLASE Drošības noteikumi skolā Tikšanās ar ceļu policijas darbiniekiem. Drošība brīvdienās (pirotehnika, sveši cilvēki u.c.) Vasarā arī jābūt uzmanīgam!
Gājējs, transporta	Pārzina transporta līdzekļu veidus. Prot ievērot	

Līdzekļa vadītājs	atbilstošus uzvedības noteikumus sabiedriskajos un personiskajos transporta līdzekļos. Prot pareizi iekāpt transporta līdzeklī un izkāpt no tā. Izprot vadītāju un brīdinājuma signālu nozīmi gājējiem.	2.KLASE Drošības noteikumi skolā. Ceļu satiksmes noteikumi. Kur meklēt palīdzību? 3.KLASE Mans ceļš uz skolu. Uzvedība ekstremālās situācijās (uz ledus, pirotehnika u.c.) Nevēlamie svešinieki uz ielas. Uzturēšanās nevēlamā vidē. 4.KLASE Mana drošība, ja blakus ir svešinieks! Lai es būtu drošs! (pirotehnika, uzvedība uz ledus) Elektrības plusi un mīnusi. Rīcība nelaimes gadījumos.
Satiksmes regulēšana ar luksoforu un ceļazīmēm	Prot šķērsot ielu regulējamā vai neregulējamā krustojumā, ceļu vai dzelzceļu. Pazīst nozīmīgākās ceļa zīmes un apzīmējumus. Orientējas transportlīdzekļu braukšanas virzienos pa ielām un ceļiem, to paredzamajos manevros.	
Satiksmes negadījumi un to cēloņi	Spēj novērtēt bīstamas situācijas un prot atbilstoši rīkoties tajās, prot lietot gaismas atstarotājus.	
Velosipēds	Zina un ievēro nosacījumus braukšanai ar velosipēdu, prot izvēlēties un izmantot drošāko atļauto ceļu.	
Dabas katastrofas	Zina kā atbilstoši uzvesties negadījumos. Apzinās radīto postījumu sekas. Prot izsaukt palīdzību un neapjukt, lai palīdzētu sev un citiem.	
Ūdens	Apzinās un ievēro drošības noteikumus ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā.	
Karsti un auksti laika apstākļi	Apzinās drošības noteikumus karstos un aukstos laika apstākļos.	
Elektroierīces	Izprot dažādu elektroierīču funkcijas. Lietojot elektroierīces, prot ievērot drošības noteikumus un lietošanas instrukcijas. Apzinās elektrodrošības noteikumu neievērošanas sekas.	
Pirotehnika	Izprot pirotehnikas bīstamību un zina, ka to bērni nedrīkst lietot.	
Ugunsdrošība	Apzinās kādu postu var izraisīt neuzmanīga rīcība ar uguni. Zina, kur to var izmantot sadzīvē, un ievēro ugunsdrošības zīmes.	
Rīcība nelaimes gadījumā. Drošības dienesti	Apzinās, kādu palīdzību var sniegt dažādi drošības dienesti. Prot tos izsaukt un raksturot notikušo. Zina, kādos gadījumos nepieciešama evakuācija.	
Skolas evakuācijas plāns	Zina, kur skolā atrodas evakuācijas plāns un kā rīkoties trausmes gadījumā.	
Nevēlamie svešinieki	Apgūst drošības pasākumus, kas jāievēro, ja mājās un uz ielas atrodas viens. Prot rīkoties un izvairīties no nepatīkamām situācijām, ja parādās nevēlami svešinieki, t.sk., dzīvnieki. Prot meklēt palīdzību, ja nokļūst nepatīkamā situācijā.	

Darba metodes, paņēmieni un organizācijas formas:

- Pārrunas, lekcijas (viesi, vieslektori);
- Lomu spēles, darbs pāros, grupās.

- Ekskursijas;
- Muzeja, kino utl. apmeklējums;
- Aptaujas;
- Klases vakari;

2.2. KLASĒS AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS

5.-6.klase

5. klasei

Mērķis: Veicināt bērna adaptēšanos skolas vidē, veidot attieksmi izglītojamiem pret vērtībām, morāli, indivīda pienākumiem un tiesībām.

Uzdevumi:

- turpināt izglītojamo estētisko audzināšanu,
- dot iespēju apliecināt un attīstīt savus talantus,
- nostiprināt ciešu kontaktu skolotājs –izglītojamais- vecāki

6. klasei

Mērķis: sekmēt izglītojamiem vajadzību aktīvi un veiksmīgi līdzdarboties klases un skolas dzīvē, izprotot un saskaņojot savas un citu vēlmes.

Uzdevumi:

- Pilnveidot izpratni pašiem par sevi, savu emocionālo un fizisko attīstību pusaudžu gados;
- Sekmēt pozitīvās pašapziņas attīstību un pārliecību par savām spējām;
- Sekmēt izpratni par konfliktu rašanos, to risināšanu un prasmi izvēlēties atbilstošu rīcību konfliktsituācijās;
- Pilnveidot prasmi dibināt emocionālos kontaktus ar citiem cilvēkiem.

Audzināšanas tēmu un darbību plānojums 5.-6.klasēs

Temati	Paredzamais rezultāts	Tēmas
SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA		
Sevis apzināšanās	Mācās apzināties savu individualitāti, analizēt savas īpašības, saskatot pozitīvo un negatīvo sevī. Novērtē, kā risināt savas problēmas, un mācās ar tām tikt galā.	5.KLASE Manas intereses. Teātris. Mani plusi un mīnusi. Kas man dzīvē ir galvenais? Draudzība.
Mērķtiecība. Zinātkāre	Nostiprina pārliecību, ka izdosies paveikt visu, ko uzņemsies un ka vienmēr būs iespēja saņemt pieaugušo atbalstu. Veido pārliecību, ka uzzināt ko jaunu ir interesanti un mācīšanās var sagādāt prieku.	Kāds es esmu? Manas rakstura īpašības Es un vasara.

Emocijas	Izprot un spēj analizēt savas emocijas un cēloņus, kas tās izraisa. Saskata atšķirības starp emocijām un savu rīcību.	6.KLASE Es mācos no visa un ikvienu. Draugs vai atstumtais? Manas dusmas. Manas dzīves pamatvērtības Prasme piedot un lūgt.
Savstarpējās attiecības	Prot analizēt, kā veido attiecības ar citiem, mācās veidot savstarpējās attiecības, pamatojoties uz sapratni un draudzīgumu.	
PIEDERĪBA VALSTIJ		
Ģimene	Apzinās ģimeni kā vērtību. Iepazīst ģimenes attiecību modeļus.	5.KLASE Manas tiesības, mani pienākumi. Kā strādā skolas parlaments? Strīdi klasē un to risināšanas iespējas. Visi vienādi – visi atšķirīgi. Mana ģimene – mans balsts. Māmiņa manā ģimenē. Kā dzīvosim nākamgad?
Piederība novadam/pilsētai	Zina Latvijas kultūrvēsturiskos novadus, to īpatnības, tradīcijas. Ir interese par sava novada/pilsētas vēstures un ievērojamu personību dzīves gājuma izziņāšanu. Zina savas skolas absolventus un novadniekus – zināmus cilvēkus novadā un valstī.	6.KLASE Es un mana ģimene. Kā tu jūties klasē? Konflikts, tā risināšana. Saziņa un sadarbība skolas pasākumos. Es skolas vidē. Ko tu zini par mūsu skolu? Atbildība par savu rīcību. Sevis un klases kolektīva vērtējums. Dažādības sīpols. Mana mīļa māmiņa.
Valstiskā identitāte	Zina un svin Latvijas valsts svētkus, zina piemiņas un atceres dienas, cieņpilni izturas pret valsts simboliem. Zina ievērojamus Latvijas cilvēkus – sportistus, kultūras darbiniekus, politiķus utt., ar ko valsts lepojas un kuri nes Latvijas vārdu pasaulē. Izprot Brīvības cīņtāju lomu Latvijas neatkarības radīšanā, atjaunošanā un nostiprināšanā.	
Nacionālā identitāte	Zina latviešu tautas kultūras mantojuma galvenās bagātības un simbolus (Dziesmu un deju svētku tradīcija, Dainu skapis, Gaismas pils u.c.). Iesaistās kultūras vērtību apzināšanā, apgūšanā un saglabāšanā.	
Multikulturāla vide	Apzinās savu nacionālo identitāti un citu tautību cilvēku esamību Latvijā. Izprot un respektē kopīgo un atšķirīgo dažādu tautu tradīcijās	
Klases kolektīvs skolā	Mācās patstāvīgi un aktīvi veidot klases tradīcijas un ir ieinteresēts piedalīties skolas dzīvē, pārstāvēt savu klasi.	
Mani skolasbiedri - zēni un meitenes	Prot veidot pozitīvas attiecības ar skolasbiedriem - gan zēniem, gan meitenēm. Spēj sadarboties un strādāt komandā, ievērojot dzimumu līdztiesību.	
Pienākumi un tiesības	Prot respektēt savus un līdzcilvēku pienākumus un tiesības. Spēj uzņemties rūpes par citiem cilvēkiem un atbildēt par savu rīcību.	
Konflikts, tā risināšana	Prot vērtēt konfliktsituācijas un apzinās konfliktu risināšanas iespējas. Mācās piedot un lūgt piedošanu.	
Grupās klasē. Līderis (formālais, neformālais)	Apzinās dažādu skolēnu grupu veidošanos un ietekmi uz klasesbiedru savstarpējām attiecībām un klases saliedētību.	
Multikulturāla vide skolā, pagastā, pilsētā, valstī	Izprot un respektē kopīgo un atšķirīgo dažādu kultūru tradīcijās. Ir priekšstats par iebraucējiem un ārzemniekiem, kas ilgstoši uzturas Latvijā un ir ar atšķirīgu ārieni, reliģisko un nacionālo piederību.	

Pienākumi un tiesības sabiedrībā	Izprot savus un citu pienākumus un tiesības sabiedrībā. Rīkojas saskaņā ar vispārpieņemtajām sabiedriskajām normām.	
Tolerance pret citādo sabiedrībā	Ar sapratni izturas pret cilvēkiem, kuri ir citādāki (ar īpašām vajadzībām, ar dažādu sociālo piederību utt.).	
PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA		
Sabiedriskā līdzdalība	Vēlas aktīvi iesaistīties sabiedriskajā darbībā (skolēnu pašpārvaldes, sabiedriskās organizācijas, interešu grupas). Spēj atrast savām interesēm atbilstošas sabiedriskās aktivitātes.	5.KLASE Mans brīvais laiks. Kā strādā skolas parlaments? Es un mana vieta Latvijā. Adventes laiks. Kā es varu palīdzēt citiem. Svinamās un piemiņas dienas Latvijā un pasaulē. Manas stiprās un vājās puses.
Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes	Sāk iepazīt veidus, kā var piedalīties skolas dzīves organizēšanā. Iepazīst skolēnu pašpārvaldes darbību un iespējas. Iesaistās dažādu klases pasākumu organizēšanā. Ir gatavs uzņemties iniciatīvu un sadarboties. Prot izteikt savu viedokli un ir saprotošs pret atšķirīgu viedokli. Prot rast kompromisa risinājumu. Ir gatavs uzņemties atbildību.	6.KLASE Mani mācīšanās sasniegumi. Manas intereses un to realizēšana skolā.
Es un mani dotumi	Apzinās savas stiprās un vājās puses, mēģina apzināt savas intereses.	
Brīvais laiks un tā izmantošana	Izzina un izmanto daudzpusīgas lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas, atrodot savām spējām un vēlmēm atbilstošāko.	
Mācīšanās prasmes un sasniegumi	Ir izveidojušās noteiktas attieksmes pret dzīves pamatvērtībām. Apzinās zināšanu nozīmi nākotnē, spēj sevi motivēt mācību darbam un cenšas sasniegt savām spējām atbilstošus rezultātus.	
KARJERAS IZVĒLE		
Dažādās profesijas	Izprot dažādo profesiju lomu sabiedrības dzīvē un veido priekšstatus par savu iespējamo nākotnes profesiju.	5.KLASE Profesiju pasaulē. Mūsu vecāku profesijas. 6.KLASE Profesiju pasaulē. Noteiktas profesijas loma cilvēka dzīvē. Neparastākās profesijas cilvēka dzīvē
DROŠĪBA		
Satiksmes noteikumi gājējiem un pasažieriem	Prot ievērot pasažieru drošības noteikumus un pienākumus dažādos sabiedriskajos transportlīdzekļos. Prot ievērot pareizas uzvedības noteikumus stacijā un autoostā, sabiedrisko transportlīdzekļu pieturās.	5.KLASE Rīcība dažādos nelaimes gadījumos. Ceļu satiksmes noteikumi manā dzīvē. Sadzīves negadījumi un izvairīšanās no tiem.
Transporta	Prot raksturot transportlīdzekļus. Izprot transportlīdzekļa jaudu, kustības mobilitāti,	6.KLASE

līdzekļi.	bremzēšanas attālumu. Nepakļauj sevi un citus briesmām, bojājot transporta līdzekļus un apdraudot to kustību.	Nelaiemes gadījumi. Sadzīves ķīmija un medikamenti. Es un drošība. Ugunsdrošības noteikumi un rīcība nelaiemes gadījumos Risks vasarā.
Velosipēdists kā satiksmes dalībnieks un velosipēda uzturēšana braukšanas kārtībā.	Zina, izprot un ievēro praksē velosipēda vadītāja noteikumus, droši iesaistoties satiksmē ar velosipēdu. Prot noteikt velosipēda tehniskās daļas un raksturot to nozīmi. Nodrošina savu un velosipēda pamanāmību uz ielas vai ceļa.	
Rīcība ceļa satiksmes negadījumos.	Prot pareizi rīkoties un meklēt palīdzību nelaiemes gadījumos.	
Drošība ekstremālās situācijās un evakuācija	Prot adekvāti rīkoties un rast nepieciešamo palīdzību dabas katastrofu gadījumos, izsaucot atbildīgo institūciju pārstāvjus. Prot pareizi rīkoties trauksmes laikā. Rīkojas saskaņā ar evakuācijas plānu.	
Ūdens	Prot izvērtēt un nepieļaut riska situācijas ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā.	
Pirotehnika	Prot novērtēt pirotehnikas bīstamību un apzinās nepareizas rīcības sekas.	
Bīstamie atradumi (lādiņi, ķīmiskās vielas, medikamenti, šļirces u.c.).	Prot rīkoties, konstatējot bīstamos atradumus, un apzinās nepareizas rīcības sekas.	

Darba metodes, paņēmieni un organizācijas formas:

- Pārrunas;
- Lomu spēles;
- Ekskursijas;
- Muzeja, kino utl. apmeklējums;
- Aptaugas;
- Klases vakari;
- Lekcijas;
- Darbs pāros, grupās.

2.3. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS

7.- 9. klase

7. klasei

Mērķis: veicināt izglītojamiem starppersonu saskarsmes iemaņas, veidojot tikumiskus paradumus un prasmi veikt patstāvīgu izvēli dzīves situācijās.

Uzdevumi:

- Pilnveidot saziņas prasmes un velmi mainīties ar domām, priekšstatiem un jūtām;
- Pilnveidot prasmi saskaņot savas vajadzības ar citu vajadzībām, veicot kopīgas darbības;
- Pilnveidot prasmi spriest un izteikt savu viedokli, izprotot savu un citu vērtību sistēmu;
- Veidot atbildības izjūtu par savām emocijām un darbību.

8. klasei

Mērķis: sekmēt brīvas un atbildīgas personības veidošanos, veidojot pozitīvu attieksmi pret dzīves vērtībām un prasmi izvēlēties mērķtiecīgas dzīves darbības.

Uzdevumi:

- Veidot atbildīgu attieksmi pret savu veselību un veselīga dzīvesveida nepieciešamību cilvēka dzīvē;
- Rosināt apzināties cilvēka dzīves vērtību izvēles nozīmīgumu;
- Pilnveidot prasmes īstenot dzīvē saskarsmes pamatprincipus;
- Rosināt izglītojamās mērķtiecīgi pētīt savas karjeras izvēles iespējas.

9. klasei

Mērķis: sekmēt izglītojamo spēju apjaust un novērtēt dzīves situācijas un alternatīvas, veidojot ieinteresētu attieksmi pret valsts un pasaules attīstību.

Uzdevumi:

- palīdzēt apzināties izglītojamiem savu vērtību;
- veidot prasmi pieņemt lēmumus savā dzīvē;
- pilnveidot sadarbības prasmes ka nepieciešamību konkurētspējai darba tirgū;
- pilnveidot prasmi reaģēt uz pārmaiņām un konfliktiem dzīvē, izvērtējot savu vērtību sistēmu un dzīves stilu.

Audzināšanas tēmu un darbību plānojums 7.-9.klasēs

Temati	Paredzamais rezultāts	Tēmas
SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA		
Sevis apzināšanās	Apzinās savu individualitāti, atšķirību no citiem, analizē savas īpašības. Prot saskatīt pozitīvo sevī. Novērtē savus panākumus un neveiksmes, savas vērtības un spējas.	7.KLASE Mācību motivācijas izpēte. Sevis pilnveidošana. Kā labot kļūdas. Cilvēcisko vērtību izpausmes. Izpalīdzība. Ētiskās un estētiskās vērtības. Emociju izpausmes veidi. Pusaudžu attiecības. 8.KLASE Īpašības, ar kurām es lepojos. Pozitīvais manī. Mani melnie kaķi. 9.KLASE Cilvēciskās vērtības manā dzīvē. Uzmanības kontrole. Es varu un gribu. Zināšanu nozīme cilvēka dzīvē. Mācīšanās ieradumi. Jautājumi, kas mani interesē... Spēju analīze un attīstīšana. Skolas eksāmenu rezultātu analīze. Cilvēka raksturs. Temperaments. Atmiņas veidi un stimulēšana. Pašnovērtējums. Es esmu.
Mērķtiecība. Zinātkāre	Apzināti savu darbību virza mērķu sasniegšanai.	
Emocijas	Apzinās savas emocijas, mācās tās mērķtiecīgi vadīt.	
Savstarpējās attiecības	Prot analizēt un risināt savstarpējo attiecību sarežģījumus.	
PIEDERĪBA VALSTIJ		
Ģimene un dzimta	Izprot attiecību veidošanu ģimenē. Apzinās ģimenes un tuvinieku atbalsta nozīmīgumu un savu lomu ģimenē.	7.KLASE Saskarsmes kultūra skolā un ģimenē. Es un ģimene. Konfliktu risināšana 8.KLASE Klases un skolas iekšējās kārtības noteikumi. Konfliktu cēloņi un iespējamie risinājumi. Es un mani klasesbiedri. Saskaņas veidošana 9.KLASE Pienākumi pret skolu. Viedokļu daudzveidība. Prasme izteikties. Bērnu un vecāku konflikti. Konflikti, emociju kontrole.
Piederība novadam/pilsētai	Izprot lokālpatriotisma ideju un iedzīvina to savā attieksmē pret dzimto vietu, novadu, pilsētu. Ir iepazinies ar skolas muzeja /novadpētniecības muzeja kultūrvēsturiskām bagātībām, prot tās izmantot.	
Valstiskā identitāte	Ir interese par Latvijas valsts svētku vēsturisko izcelsmi. Izprot piemiņas un atceres dienu jēgu un nozīmi, prot svinēt valsts svētkus. Zina nacionāla mēroga jaunatnes nevalstiskās organizācijas (Mazpulki, Jaunsardze, Skauti un Gaidas, u.c.) un ir iepazinis to darbību. Apzinās Brīvības cīņu nozīmīgumu dažādos vēstures posmos, prot godināt kritušos cīnītājus un viņu piemiņu.	
Nacionālā identitāte	Izprot un ar cieņu izturas pret nacionālās kultūras vērtībām. Ir vēlme tās saglabāt un popularizēt.	
Multikulturāla	Ir priekšstats par cilvēkiem, kuri dzīvo Latvijā un	

vide	kuriem ir atšķirīga āriene, reliģiskā un etniskā piederība. Izprot un ievēro LR Satversmē nostiprinātās vērtības: cilvēka cieņa, brīvība, vienlīdzība, solidaritāte, taisnīgums, godīgums, darba tikums un ģimene (LR Satversmes preambula).	
Klases kolektīvs	Apzinās piederību savai klasei. Ir motivēts labvēlīgas klases vides veidošanā un ieinteresēts klases tradīciju pilnveidošanā.	
Konflikts, tā risināšana	Prot argumentēti spriest par konfliktu rašanās cēloņiem un ir prasmes tos risināt. Spēj veidot cieņas pilnas attiecības ar vienaudžiem un pieaugušajiem. Apzinās godīguma un taisnīguma principu ievērošanu dzīvē.	
Tolerance pret citādo līdzās	Izprot un respektē citu vajadzības un individualitāti. Ir apzināta attieksme pret saskarsmē nozīmīgām vērtībām (ieciētību, izpratni, laipnību, iejūtību u.c.).	
Draugi un paziņas	Prot atšķirt draugus no paziņām. Spēj izvērtēt savu draugu vērtību pasauli un pieņemt adekvātus lēmumus draugu izvēlē.	
Saskarsme skolā	Ciena un respektē jebkuru personu skolā. Spēj sniegt atbalstu un sadarboties ar dažādu paaudžu cilvēkiem (jaunāko un vecāko klašu skolēniem, skolotājiem, atbalsta personālu, vecākiem, skolas darbiniekiem u.c.).	
PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA		
Valstiskā identitāte	Apzinās piederību savai valstij. Ir interese par notikumiem Latvijā, Eiropā, pasaulē. Izprot savas dzimtās vietas un valsts nozīmi Eiropas un pasaules kontekstā.	7.KLASE Mācīšanās ieradumi un rezultāti. Savu dotumu atklāšana Adventes laiks. Diskusija par žēlsirdību.
Demokrātijas būtība un nozīme	Zina Latvijas valsts pārvaldes struktūru. Zina Latvijas Republikas Satversmes nozīmi, īpaši Satversmes Preambulā noteiktās vērtības.	Savu dotumu atklāšana un novērtēšana. Atceroties 8.maiju Sieviešu loma sabiedrībā. Vīriešu loma sabiedrībā. Tradīcijas manā ģimenē
Pilsoniskās līdzdalības iespējas un prasmes	Izprot pilsoniskās līdzdalības nozīmi, dažādību un iespējas. Zina par savām iespējām Eiropas Savienībā. Prot strādāt komandā, formulējot kopīgu viedokli. Uzņemas atbildību, līdzdarbojoties savas klases un skolas rīkotajās aktivitātēs. Prot argumentēti aizstāvēt savu viedokli, ar cieņu izturoties pret citu viedokļiem. Apzinās dažādu skolēnu interešu grupu veidošanos un ietekmi uz klasesbiedru savstarpējām attiecībām un klases saliedētību	8.KLASE Skolēna tiesības un pienākumi. Mana valsts Latvija, mana pilsēta Rēzekne. Labdarības akcijas kā līdzjūtības veicinātājas. Runas kultūra. Saskarsmes kultūra.
Kultūras vērtības un kultūrvide	Izprot un ar cieņu izturas pret kultūras vērtībām. Ir vēlme tās saglabāt un popularizēt. Izprot darba kultūru, galda kultūru, valodas kultūru, apģērba kultūru u.c.	Kultūrvēsturiskie objekti pilsētā un Latvijā. Latvijas vārds pasaulē. Kultūra, sports, ekonomika...
Cilvēktiesības	Ar cieņu izturas pret citu personu pienākumiem un	

	tiesībām. Apzinās savu tiesisko atbildību. Izprot cilvēktiesību ievērošanas nepieciešamību multikulturālā sabiedrībā.	9.KLASE Dokumentu daudzveidība, to glabāšanas un lietošanas nosacījumi. Cieņa pret valsti un simboliem.
Sabiedriskā līdzdalība	Spēj izvērtēt sabiedriskās norises, izdarīt izvēli un iesaistīties tajās. Izprot katra indivīda nozīmi un devumu sabiedrībā. Izrāda personisko iniciatīvu un uzņemas atbildību par līdzdalību.	
Neformālā izglītība, interešu izglītība, brīvprātīgo kustība.	Apzinās neformālās izglītības iespējas, to nozīmi personības attīstībā. Spēj izdarīt savām interesēm atbilstošu izvēli. Novērtē labdarības nozīmi cilvēku savstarpējās attiecībās. Apzinās brīvprātīgo darba lomu dzīves prasmju apguvē.	
KARJERAS IZVĒLE		
Vajadzības, vēlmes un spējas	Ir objektīvi izvērtējis, pārzina savus dotumus, spējas un intereses, samēro savas intereses un spējas, personīgās īpašības un vērtības.	7.KLASE Informācijas meklēšana par profesijām Profesiju pasaulē. Savu dotumu atklāšana un novērtēšana.
Izglītības vērtība	Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību. Apzinās izglītību kā vērtību, ir motivēts turpināt izglītību.	8.KLASE Situācija pilsētā darba tirgū. Manas intereses, hobiji, to saistība ar manu iespējamo karjeru.
Dzīves stils	Novērtē sava gribasspēka, neatlaidības un personīgā ieguldījuma nozīmīgumu dzīves mērķu sasniegšanā.	Mans darbības plāns, dodoties uz 9. klasi. Laika plānošana vasarā.
Profesiju daudzveidīgā pasaule	Apzinās karjeras nozīmi cilvēka dzīvē. Zina dažādus avotus, kur meklēt informāciju par izglītības iespējām. Prot savākt, apkopot un analizēt atbilstošu informāciju par profesijām, izzina savas turpmākās izglītības iespējas.	9.KLASE Profesija, par kuru es vēlētos pastāstīt. Es darba tirgū. CV veidošana. Es un manas iespējas Latvijā. Mans dzīves mērķis. Moto. Mans turpmākais ceļš.
Darba tirgus	Ir atrastas sev saistošās profesijas. Iesaistās darba izmēģinājumos. Ir iegūtas zināšanas par vietējo darba tirgu. Prot pieņemt ar karjeras izvēli saistītos lēmumus.	
VESELĪBA UN VIDE		
Pusaudžu un jauniešu dzimumnobriešana un personības attīstība	Izprot fiziskās(primāro un sekundāro dzimum pazīmju veidošanās), psihiskās, emocionālās izmaiņas savā organismā un ir gatavs tās pieņemt. Veidojas nepieciešamība un ir prasmes ievērot higiēniskās normas. Apzinās raksturīgās pusaudžu īpašības pubertātes vecumā un spēj adekvāti rīkoties. Spēj izprast emociju izpausmes savos vienaudžos. Spēj sevi novērtēt un pozitīvi ietekmēt savu veselību.	7.KLASE Es sakoptā vidē. Kaitīgie ieradumi un atkarība. Smēķēšana. Pozitīvas attieksmes veidošana pret vidi. Iesaistīšanās labdarībā dzīvniekiem. Kaitīgie ieradumi. Datoratkarība. Mana veselība. Pozitīvie un

Ar dzimuma piederību saistītās rakstura, uzvedības iezīmes. Pretējā dzimuma cieņa.	Ir pozitīva attieksme un cieņa pret savu dzimumu un pretējo dzimumu. Apzinās savu dzimumu un ar to saistītās rakstura un uzvedības iezīmes un prot respektēt pretējā dzimuma atšķirības. Veidojas pozitīva attieksme pret jēdzieniem sievišķība un vīrišķība. Spēj pareizi izvērtēt sava rakstura iezīmes dzimuma piederības kontekstā.	kaitīgie faktori. Pusaudžu likumpārkāpumi. Atbildība. 8.KLASE Dienas režīms Pusaudžu likumpārkāpumi. Atbildība likuma priekšā. Kaitīgo ieradumu ietekme uz veselību. Pusaudžu dzimumnobriešana. Veselīga vide pusaudža dzīvē.
Dažādu jūtu izpausmes veidi (verbālie un neverbālie), to izvērtēšana.	Apzinās, ka jūtas un emocijas ir katra cilvēka dabiskas izpausmes, kam ir svarīga nozīme attiecību veidošanā. Ir izpratne par dažādām jūtu paušanas iespējām. Spēj savaldīt savas jūtas, prot tās paust, neaizvainojot citus. Izprot, spēj pieņemt un cienīt citu paustās jūtas.	9.KLASE Kaitīgie ieradumi. Pozitīva lēmuma pieņemšana. Cilvēks un vide. Iedarbība uz to. Pirmā palīdzība dažādos nelaimes gadījumos.
Narkotiku, alkohola, smēķēšanas ietekme uz veselību	Apzinās iedarbīgo vielu lietošanas cēloņus un motīvus, un ir prasmes uzlabot savu emocionālo stāvokli, neizmantojot sev un citiem kaitīgus paņēmienus. Ir izpratne par medikamentu lietošanas noteikumiem. Ir prasme izvērtēt dažādas situācijas un pieņemt veselībai pozitīvus lēmumus. Spēj pretoties negatīvam psiholoģiskam spiedienam. Spēj izvēlēties piemērotas nodarbošanās savā brīvajā laikā. Izprot alkohola un tabakas reklāmas būtību. Zina organizācijas, kur varētu griezties pēc palīdzības.	
Azartspēļu atkarība. Datorspēļu atkarība. Interneta atkarība.	Izprot šo atkarību negatīvo ietekmi uz cilvēka psihisko, emocionālo un fizisko veselību. Zina institūcijas, kur varētu griezties pēc palīdzības. Ir prasme atteikties no nevēlama piedāvājuma. Spēj izvēlēties piemērotas nodarbošanās savā brīvajā laikā.	

DROŠĪBA

Satiksmes dalībnieka atbildība	Apzinās savu lomu un atbildību satiksmes kustībā.	
Motorizētie transportlīdzekļi.	Zina, kurus transportlīdzekļus un ar kādiem nosacījumiem var vadīt pusaudžu vecumā. Iesaistoties ceļu satiksmē, ievēro satiksmes noteikumus.	
Ugunsdrošība	Ievēro ugunsdrošības noteikumus un spēj ietekmēt citus saprātīgai rīcībai saskarē ar uguni.	
Civilā aizsardzība. Evakuācija	Prot pareizi rīkoties evakuāciju (skolā un citās sabiedriskās vietās) gadījumos. Nerada situācijas, kurās nepieciešama evakuācija (viltus trauksmes, zvani utt.), un apzinās atbildību.	
Drošība masu pasākumos un sabiedriskās vietās	Prot novērtēt situāciju masu pasākumos un sabiedriskās vietās un atbilstoši tai rīkoties.	
Paš-aizsardzība	Apzinās pašāizsardzības būtību un prot to pielietot. Prot sargāt savu personisko mantu. Prot pareizi rīkoties, ja konstatēta personisko mantu zādība.	

Pirotehnika	Lieto sertificētu pirotehniku atbilstoši instrukcijai, nepakļaujot sevi un citus briesmām.	
Pirmā palīdzība nelaimes gadījumos	Prot pareizi rīkoties dažādos nelaimes gadījumos, pasargājot sevi un citus no tiem. Nelaimes gadījumā prot izsaukt atbildīgos dienestus.	

Darba metodes, paņēmieni un organizācijas formas:

- Pārrunas;
- Lomu spēles;
- Ekskursijas, muzeja, kino utl. apmeklējums;
- Aptaujas;
- Klases vakari;
- Lekcijas;
- Darbs pāros, grupās

2.4. KLASES AUDZINĀTĀJA DARBĪBAS PROGRAMMAS TEMATISKĀS GRUPAS

10.-12.klase

10. klasei

Mērķis: sekmēt tolerantas un motivētas personības veidošanos, attīstot prasmes adaptēties mainīgajā vidē.

Uzdevumi:

- strādāt pie saliedēta un draudzīga klases kolektīva veidošanas;
- sekmēt izglītojamo izpratni par savu darbību, vajadzībām, atbildīgu attieksmi par rezultātiem;
- pilnveidot sadarbības prasmes, konfliktu risināšanas un novērtēšanas prasmes;
- pilnveidot izglītojamo prasmes uzņemties pienākumus un veikt savstarpējo palīdzību klasē;
- pilnveidot izglītojamo spriešanas spējas, prasmi izvēlēties un izmantot praksē piemērotākos kritērijus dzīves situācijām.

11. klasei

Mērķis: pilnveidot harmoniskās personības veidošanos, sekmējot atbildību par karjeras izvēles izlemšanas procesu un ģimeni kā nozīmīgu izvēli cilvēka dzīvē.

Uzdevumi:

- rosināt apzināties savas karjeras izvēles variantus;
- veidot izpratni par pašapziņas un pašvērtējuma veidošanos un tā nozīmi lēmuma pieņemšanā;
- veicināt pozitīvu attieksmi pret ģimenes lomu cilvēka dzīvē un rosināt analizēt savu uzskatu sistēmu par mīlestību;
- veidot pozitīvu attieksmi pret dzīvi.

12. klasei

Mērķis: pilnveidot harmoniskās personības veidošanos, attīstot prasmi analizēt cilvēku jūtas, attiecības un rīcību.

Uzdevumi:

- rosināt interesi pēc iespējas vairāk uzzināt par cilvēku dzīves daudzveidību un pasaules attīstību;
- veicināt pozitīvu attieksmi pret ģimenes lomu cilvēka dzīvē;

- veidot cieņu pret visu dzīvo pasaules kopēja struktūrā un māku uztvert sakarības starp lietām, parādībām un norisēm;
- pilnveidot prasmi aizstāvēt savas un citu cilvēku tiesības;
- pilnveidot prasmi uz klausīt un samierināties ar atšķirīgiem viedokļiem.

Audzinašanas tēmu un darbību plānojums vidusskolas 10.-12.klasēs

Temati	Paredzamais rezultāts	Tēmas
SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA		
Sevis apzināšanās	Prot analizēt savu pašvērtējumu un apzinās tā nozīmi izaugsmē un attiecību veidošanā. Apzinās savu identitāti un personīgo potenciālu, ir pozitīva attieksme pret dzīvi.	10., 11.KLASE Rezultātu analīze. Sekmju uzlabošana. Lai kaut ko sasniegtu, ir jādarbojas. Dzīves mērķi. Veiksmnieka padomi. Mans „ES”. Sevis izzināšanas un pilnveidošanas process. Kā iemācīties kontrolēt savas emocijas? Pozitīvā domāšana. „Ja gribi mainīt savu dzīvi, maini savas domas”. Mans portrets saules staros. Stress. Emociju kontrole.
Mērķtiecība. Zinātkāre	Analizē un pieņem lēmumus, izvirza prioritātes, kas sekmē to sasniegšanu. Apzinās savu lēmumu darbības sekas, spēj sekot saviem nodomiem un mērķiem.	12.KLASE Līderība, Kritiskā, radošā domāšana Vēstule sev pēc 10 gadiem. Mans dzīves mērķis. Interesantais mums apkārt. Kas man traucē sasniegt mērķus? Es esmu personība! Kā tu pret mani, tā es pret tevi?
Emocijas	Apzinās sevi, savas jūtas, prot tās mērķtiecīgi vadīt. Prot noteikt savas emocionālās darbības modeļus.	
Savstarpējās attiecības	Prot veidot uzticēšanos attiecībās.	
PIEDERĪBA VALSTIJ		
Ģimene un dzimta	Apzinās savas saknes, ieguvumus un iespējamus apdraudējumus veselībai, pašidentitātei un sociālajai identitātei. Izprot ģimeni kā sociālo grupu. Apzinās mīlestības un laulības nozīmi ģimenes veidošanā, nākamās paaudzes radīšanā. Apzinās tikumības, atbildības un paškontroles nozīmi ģimenes veidošanā un dzīvē. Izprot ģimenes nozīmi personības pilnveidē.	10.KLASE Skolas tēls un tradīcijas. Skolas iekšējās kārtības noteikumi. Es – individualitāte, Es- kolektīva sastāvdaļa Es – vidusskolēns Ģimenes tradīcijas nozīmīgākajos svētkos Adaptācija vidusskolā. 11.KLASE Mani tuvinieki. Vai es esmu blakus tiem, kas mani mīl? Kolektīva nozīme cilvēka dzīvē. Konflikti kolektīvā. Risināšanas ceļi. Es savai mātei... Skolas tēls. Klases tēls caur mūziku. 12.KLASE Ideju tirdziņš Skolotāju dienai. Līdzdalība klases un skolas
Piederība novadam/ pilsētai	Apzinās savas skolas nozīmi/tēlu vietējās kopienas izglītības un kultūrvides veidošanā, izjūt piederību tai. Interesējas par dzimtās puses/ novada/ pilsētas attīstības perspektīvām. Lepojas ar piederību savai kopienai, meklē un saskata iespējas savas dzīves veidošanai novadā/pilsētā.	
Valstiskā	Zina Latvijas veiksme stāstus uzņemējdarbībā,	

identitāte	kultūrā, sportā u.c. jomās. Ir lojāls Latvijas valstij, apzinās pilsoņa iespējas, pienākumus un atbildību, ir sabiedriski aktīvs un ieinteresēts valsts izaugsmē. Ir interese par politiskajiem un sociālekonomiskajiem procesiem un notikumiem Latvijā, Eiropā, pasaulē. Izprot Latvijas vietu tajos. Spēj izteikt konstruktīvu kritiku un priekšlikumus dažādu valstisku problēmu risināšanai. Izprot Latvijas valsts brīvību, patstāvību un demokrātiju kā neatņemamas valsts vērtības Apzinās sevi kā valsts veidotāju.	pasākumos Mobinga aspekti. Konfliktu risināšanas veidi. Mans devums skolas vēsturē.
Nacionālā identitāte	Zina Latvijas Kultūras kanonā nosauktās vērtības. Izprot nacionālās pašapziņas būtību.	
Multikulturāla vide	Apzinās savu un respektē citu cilvēku pasaules redzējumu, novērtē starpkultūru dialoga nepieciešamību sadzīves, sociālpolitisku un sociālekonomisku problēmu risināšanā. Prot izvērtēt sabiedrībā valdošos stereotipus un aizspriedumus pret dažādām minoritātēm un toleranti attiecas pret citādo/ atšķirīgo.	
Konflikts, tā risināšana	Spēj adekvāti reaģēt konfliktu gadījumā, tos risina un prot pieņemt saprātīgus lēmumus. Ir izkopta prasme klausīties, uzklaut, diskutēt un korekti paust savu viedokli.	
Kolektīva nozīme cilvēka personības pilnveidē	Ir atbildīgs un aktīvi piedalās klases un skolas vides veidošanā. Apzinās kolektīva nozīmi savas personības pilnveidē. Prot saskaņot savas intereses ar klases un skolas kolektīva vēlmēm.	
Skolas tēls	Izjūt piederību savai skolai. Līdzdarbojas skolas tradīciju saglabāšanā un pilnveidošanā. Ir atbildīgs par savu rīcību skolā un ārpus skolas.	
PILSONISKĀ LĪDZDALĪBA		
Atbildība un pienākumi pret valsti	Spēj izteikt konstruktīvu kritiku un priekšlikumus. Apzinās pilsoņu iespējas ietekmēt norises sabiedrībā un valstī. Ir sabiedriski aktīvs un uzņemas pilsonisko atbildību.	10.KLASE Interesantākās tūrisma vietas Latvijā. Latvijas perspektīvas manā skatījumā. Mēs esam dažādi un arī vienādi. Skolēnu Parlamenta darbības principi. 11.KLASE Augt Latvijai! Brīvība un visatļautība. Vardarbība sabiedrībā. Vardarbības novēršanas ceļi. Es un apkārtējie. Cieņa pret citiem. Es esmu pilsonis. Mani pienākumi. Es esmu pilsonis. Manas tiesības. Tolerances jēdziens sabiedrībā. Mūsu sabiedrība un cilvēki ar īpašām
Demokrātijas būtība un nozīme	Izprot Latvijas lēmējvaras, izpildvaras un tiesu varas institūciju darbību. Zina nevalstisko organizāciju lomu demokrātijas principu stiprināšanā.	
Tiesības un pienākumi	Izprot un ievēro savus pienākumus pret sabiedrību un valsti. Zina un izprot cilvēktiesību normas.	
Pilsoniskās	Zina un izprot savas pilsoniskās līdzdalības	

līdzdalības iespējas un prasmes	iespējas skolas un pilsētas/novada dzīves organizēšanā. Zina un izprot savas pilsoniskās līdzdalības iespējas lēmumu pieņemšanas procesos valsts un Eiropas Savienības līmenī. Apzinās iespējas piedalīties dažādās jauniešu nevalstiskās organizācijās. Prot argumentēt un izmantot publiskās runas prasmes. Prot piedalīties lēmuma pieņemšanā un sadarboties. Ir gatavs uzņemties atbildību.	vajadzībām. ANO Cilvēktiesību deklarācijas iepazīšana. Vērtējums. Mani priekšlikumi Latvija manas mājas! 12.KLASE Vēlēšanu sistēma Latvijā. Brīvprātīgo kustība Latvijā un pasaulē. Nobela prēmijas laureāti. Starpkultūras jēdziena būtība. Aizspriedumi. Globalizācija: Latvijas perspektīvas.
Kultūras vērtības un kultūrvide	Piedalās kultūras vērtību un kultūrvides veidošanā un saglabāšanā. Izprot etiķetes pamatprincipus.	
Minoritātes (etniskās, reliģiskās, sociālās, seksuālās utt.)	Apzinās savu un respektē citu cilvēku pasaules redzējumu. Prot izvērtēt Latvijas sabiedrībā dominējošos aizspriedumus un tolerances pakāpi pret dažādām minoritātēm un paust tolerantu attieksmi pret tām.	
Brīvprātīgais darbs	Izprot brīvprātīgā darba nozīmi. Zina par brīvprātīgā darba iespējām savā pilsētā/novadā, Latvijā, Eiropas Savienībā un pasaulē. Ir motivēts veikt brīvprātīgo darbu.	
Sabiedriskā līdzdalība	Mērķtiecīgi līdzdarbojas sabiedrības demokratizācijas procesos (t.sk. skolēnu pašpārvaldē, nevalstiskajās organizācijās, projektos, brīvprātīgo kustībā). Prot saskaņot savas un citu intereses un vajadzības.	
KARJERAS IZVĒLE		
Karjeras izvēles plānošana	Ir izvērtēta piemērotība izvēlētajai profesijai.	10.KLASE Manas intereses, spējas un to saistība ar nākotnes profesiju Darba iespējas Latvijā un ārzemēs Aptauja. Kā es sevi redzu nākotnē.
Izglītības iespējas Latvijā un ārzemēs	Ir vispusīga informācija par iespējām turpināt izglītību un ar to saistītajiem studiju fondiem, stipendijām, kredītiem u.c.	11.KLASE Darbs vasarā mūsu sasniegumi Karjeras izvēle. Mācības ārzemēs. Projekts „Ēnu diena Latvijā”. Karjeras izvēle. Pārdomāti izmanto savu naudu! Izglītība un darbs. Mans karjeras plāns.
Mūžizglītība	Izprot nepārtraukta izglītošanās procesa lomu un nozīmi savā dzīvē.	12.KLASE Finanšu pratība, uzņēmējspējas Aptauja par tālākizglītību. Profesiju izvēle. Karjeras izpēte. Darbs ārzemēs. Par un pret.
Informācija par darba tirgu un tautsaimniecības attīstības tendencēm	Ir apzināta informācija par darba tirgus perspektīvām, kas ļauj izšķirties par pareizā lēmuma pieņemšanu karjeras izvēlē. Ir gatavs pieņemt alternatīvus lēmumus karjeras izvēlē.	
Darbs ārzemēs	Zina par iespējām strādāt ārpus Latvijas robežām un kur griezties pēc palīdzības, ja tas ir nepieciešams. Pārzina attiecīgās valsts darba likumdošanu.	

VESELĪBA UN VIDE		
Mikrovides veidošana ģimenē (pienākumi ģimenē, tradīcijas ģimenē u.c.).	Izprot indivīda lomu ģimenē – jebkurš ģimenes loceklis ir ģimenes daļa un ir atbildīgs cits par citu. Izprot atbildības nozīmi kopā sadzīvošanā. Zina un izprot potenciālo vecāku atbildību par pēcnācēju veselību un atbildību par bērnu prenatālajā posmā. Izprot ģimenes plānošanas nozīmi. Apzinās pienākumus ģimenē. Apzinās, kā vecāku savstarpējās attiecības ietekmē bērna pašizjūtu ģimenē. Izprot un spēj novērtēt ģimenes tradīciju lomu personības attīstībā un ģimenes stiprināšanā.	10.KLASE Mana veselība (Uzturs, dienas režīms) Kaitīgais mūsu uzturā. Vai mēs zinām, ko lietojam uzturā. 11.KLASE Kaitīgie ieradumi. Cilvēks un vide. Žēlsirdība. Cilvēks un vide. Agresivitāte. Cilvēks un vide. Pusaudžu stress. Cilvēks un vide. Cilvēka dzīvība kā vērtība. Ģimenes tradīcijas multikulturālā ģimenē.
Personīgā atbildība par veselības un savas dzīves kvalitāti.	Apzinās veselības un dzīvības kā vērtības nozīmi. Ir prasme novērtēt savu veselību un dzīvesveidu, sekot savam veselības stāvoklim. Ir prasme palīdzēt otram dažādās dzīves situācijās. Ir atbildīgs par savu un citu cilvēku veselību un dzīvību.	12.KLASE Garīgā sakoptība sevī un apkārtējā vidē. Personiskā veselība- atbildība par savu un citu cilvēku veselību Manas atkarības. Sociālā reklāma: pozitīvais un negatīvais. Gaisma kā dzīvības avots. Tradīciju loma indivīda izaugsmē.
Risks un tā iespējamās sekas.	Spēj novērtēt riska pakāpi. Ir prasme analizēt, izprast sakarību starp nevajadzīgu riskēšanu un nelaimes gadījumu. Spēj novērtēt risku savā rīcībā un uzvedībā. Ir atbildīgs par savu un sev līdžās esošo cilvēku drošību. Prot novērtēt situāciju un atbilstoši rīkoties.	
Darba drošība veselības aizsardzības nolūkos. Pirmā medicīniskā palīdzība.	Zina darba drošības pamatelementus. Prot sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.	
Veselīgs uzturs	Izprot veselīga uztura nozīmi cilvēka dzīvē. Prot plānot savu dienas ēdienkarti, pareizi un sabalansēti izvēloties produktus. Apzinās sekas, kas saistītas ar nepareiza uztura izraisītām saslimšanām.	
Medicīniskās apskates un profilaktiskās vakcīnas.	Rūpējas par savu veselību, izmantojot valsts apmaksātās medicīniskās apskates un aizsargpotes.	
Ekoloģija	Izprot vides un sabiedrības mijiedarbību.	
DROŠĪBA		
Satiksmes drošība un atbildība	Apzinās savu lomu un atbildību satiksmes kustībā kā jebkura veida satiksmes dalībnieks (gājējs, pasažieris, transporta līdzekļa vadītājs).	

Rīcība, atbildība un līdzatbildība sadzīves un ekstremālās situācijās	Prot rīkoties sadzīves un ekstremālās situācijās. Apzinās savu atbildību un līdzatbildību ārkārtas situācijās. Zina un ievēro tiesību aktus, kuri nosaka drošības noteikumus.	
Seksuālās vardarbības, nelegālās cilvēku tirdzniecības un prostitūcijas risks	Zina par cilvēktirdzniecības draudu iespējām. Prot atrast nepieciešamo informāciju un palīdzību, lai izvairītos no riska situācijām.	

Darba metodes, paņēmieni un organizācijas formas:

- Pārrunas;
- Lomu spēles;
- Ekskursijas;
- Muzeja, kino utl. apmeklējums;
- Aptaujas;
- Klases vakari;
- Lekcijas;
- Darbs pāros, grupās

2.5. KLASES STUNDĀS IZMANTOJAMO METOŽU APRAKSTS

Nosaukums	Īss raksturojums	Norises plānojums
Darbs ar masu medijiem	Skolotājs piedāvā skolēniem kādu no mediju piedāvātajām informācijām uzdevumu veikšanai. Masu mediji veido skolēnu redzesloku pat vēl vairāk nekā izglītības sistēma. Svarīgi skolēniem ir iemācīties saprast mediju valodu, pasniegto realitātes atspoguļojumu, saprast atspoguļoto notikumu cēloņus, atpazīt piedāvātās informācijas mērķus. Skolēni mācās izteikt savu viedokli par informāciju TV, radio, avīzēs, žurnālos utt. Nozīmīgi iekļaut arī filmu skatīšanos, lai mācītos tās vērtēt.	Sagatavošanās. Skolotājs ir rūpīgi saplānojis uzdevumus pirms atbilstošām aktivitātēm. Sagatavo skolēnus, piemēram, filmas tematikai, pastāsta par jautājumiem, kurus uzdos pēc filmas skatīšanās, kam jāpievērš uzmanība, skatoties filmu. Analīze. Skolēni atbilstoši izvirzītajiem uzdevumiem veic kritisku skatīšanos/ klausīšanos vai skatīšanos. Iegūst informāciju – analizē, veido jautājumus vai atbild uz jautājumiem. Saruna. Tiek apspriesti skolēnu veiktie uzdevumi, viņu secinājumi par uztverto un saprasto.
Diskusija	Diskusijā tiek izpētīta un apspriesta kāda problēma/ jautājums, lai tās dalībniekiem veidotos sava attieksme pret piedāvāto tematu. Senāk tika uzskatīts, ka diskusijas uzdevums ir atrast “objektīvo patiesību”, tagad tā ir drīzāk argumentācijas pārbaude par kādu tēmu un savas spriestspējas uzlabošana. Tā ir mācīšanās, izmantojot dialektiski pretstatītas tēmas vai pozīcijas, starp kurām skolēniem jāizlemj pēc iepriekš norunātiem spēles noteikumiem. Skolēni cenšas izprast un pieņemt citu viedokli, mācās skaidri un precīzi formulēt savu viedokli. Diskusija ir sadarbība grupā un sekmē skolēnu komunikācijas prasmes, taču tik pat nozīmīga tā ir paškompetences attīstīšanai, piemēram, ir jāapgūst prasme pārvarēt bailes, nedrošību sevī, runājot auditorijai. Galvenie skolēna uzdevumi diskusijā: skaidri izteikt savas domas; ieklausīties citos, izprast citu viedokli, uzņemties atbildību. Diskusijas metode sekmē apgūt būtiskas vērtības: brīvību (katrs dalībnieks var piedāvāt savu domu, ideju, viedokli; vienlīdzību (vienmēr tiek uzklausīti visi viedokļi); cieņu pret cilvēku (var apstrīdēt viedokli, nevis pašu cilvēku; tiek respektēts katra dalībnieka viedoklis).	Sagatavošanās. Tiek izlemts, kam, kad, kur, ar ko, par ko ir jādiskutē, kāds būs diskusijas veids, kādi būs diskusijas noteikumi. Tēžu izstrādāšana. Tiek izvirzītas, izstrādātas diskusijas tēzes. Argumentēšana. Notiek diskusija- vispirms pamatojošus un atspēkojošus argumentus izsaka proponenti, pēc tam – oponenti. Vēlāk var iekļaut citus argumentus. Novērtēšana. Diskusiju var noslēgt pat ar balsošanu (balsot var pat klausītāji). Izmantojami visi diskusiju veidi: punktētā diskusija; piramidālā diskusija; debates, sniegabumba; plenārdiskusija, 2 cepuru diskusija (vienai un tai pašai personai ir par un pret loma, ko parāda cepuru maiņa.)
Drāmas metode	Tā tiek uzskatīta par instrumentu, kas palīdz attīstīties ikvienam cilvēkam, veikt vingrinājumus dzīves mākslā, atklājot sevi un savus uzskatus. Drāmas metode ietver trīs būtiskas pakāpes:	Piemēram, uzdevums “Krēsls”(sekmē koncentrēšanās spējas): izvēlas kādu krēslu/priekšmetu, manipulē ar to – izspēlējot dažādas objekta pozīcijas un iekļaujot tajā citus dalībniekus. Sagatavošanās/iejušanās. Krēsls tiek

	1) paplašināt zināšanas par sevi (ietvertas zināšanas par savu ķermeni, savācām spējām, savu "es"); 2) paplašināt zināšanas par citiem, par konfliktu risināšanu (mēģina saprast citus – klasesbiedrus, ģimeni, skolotājus utt., iemācīties viņos klausīties un sazināties); 3) paplašināt zināšanas par sabiedrību (kā sabiedrība darbojas, ko tā prasa no indivīda). Šī metode aptver maņu un koncentrēšanās vingrinājumus, runu, dziesmas, izteikšanās vingrinājumus, vienkāršas improvizācijas, ritmiku.	noliks klases vidū un uzsākta diskusija par krēsla pielietošanas iespējām. (Tiek aicināti apzināties savu emocionālo noskaņojumu un koncentrēties.) • Spēle. Katrs skolēns pēc kārtas paņem krēslu un parāda, kā vēl varētu izmantot krēslu (apgāž krēslu ar kājām gaisā un iedomājas, ka tā ir dzimšanas dienas torte un nopūš 4 svečītes. Refleksija.
Klases pārrunas	• Pārrunās skolēni tiek iesaistīti kā sociāli vienlīdzīgi, atbildīgi klases dalībnieki. Skolotājs ir grupas vadītājs. Grupas pārrunas palīdz skolēniem saprast sevi un citam citu, kā arī vērtēt savu motivāciju un uzskatus, palīdz izpētīt un saprast problēmas, kā tās risināt savā klasē un skolā. Klases pārrunas stimulē bērnus klausīties citos, palīdzēt citiem. (Dalīta atbildība.) Pārrunās tiek noteikti grupas likumi un sekas.	• Ievada saruna. Rosina skolēnu interesi par tematu un sagatavo viņus pārrunām. Tas parāda skolēnu vispārējo attieksmi pret šo tēmu. • Izzināšana. Skolēns izsaka savas domas un izjūtas par tēmu, atbildot uz jautājumiem (sākumā tie ir vispārīgāki, pēc tam kļūst arvien konkrētāki). Tā ir iespēja bērniem izpaust savas problēmas, apzināties tās un salīdzināt savu pieredzi ar citiem. Tiek veicināta jauna izziņošana un emocionāla mācīšanās. Tiek saredzēti citu uzskati un domas, tiek domāts par citiem, nevis par sevi. Skolotājs palīdz bērniem iegūt izpratni par doto tēmu. • Darbība. Konkrētu ideju meklēšana, kā risināt jautājumus, kas sagādā skolēniem problēmas. Tiek uzsvērtas specifiskas uzvedības pārmaiņas. Skolēni piedāvā veidus, kā tikt galā ar noteiktu problēmu (bērni vairāk ieklausās savu vienaudžu padomos!). • Nobeigums. Kopsavilkums un iespēja skolēniem pateikt, ko viņi ir apzinājušies.
Klases sanāksmes - Riņķa laiks	Klases ikdienas notikumi prasa to kopīgu apspriešanu. Tas ir laiks/iespēja, kad spriest par attiecībām, vienādajām tiesībām, draudzību, taisnīgumu u.c. Šajā laikā skolēni var arī izziņāt savu pieredzi un apzināties savu individualitāti. Tā ir arī iespēja mācīties sadarbību un pieprasu Attīsta spēju spriest, respektējot morāles normas un gatavību izturēties un rīkoties atbildīgi. Sekmē sociāli pieņemamu uzvedību, kas balstās uz izpratni, kāpēc šāda uzvedība ir vēlama, pareiza un nepieciešama. Tā ir iespēja regulāri nodrošināt iespēju apspriest to, kas skolēnus satrauc, apsvērt un pārrunāt problēmas, izstrādāt risinājumus, darbības plānus. (Sanāksmes norise ir tikpat svarīga kā saturs!)	• Sanāksmes sākums – iesildīšanās spēles, vingrinājumi. Skolēni sēž aplī (tiek nodrošināts savstarpējs redzes kontakts). Sākumā nepieciešams atgādināt par pamatlikumiem: nevienam nav tiesību otru pazemot; neviens nedrīkst cita vārdu lietot negatīvā nozīmē; visiem ir jāklausās ikviens runātājs; ikvienam tiek dota iespēja runāt. Spēles sanāksmes sākumā domātas, lai mazinātu spriedzi vai arī lai palīdzētu koncentrēties, nomierināties un darboties mērķtiecīgi. • Atklāta saruna. Sanāksmes struktūra vienmēr ir līdzīga, mainās tikai tās saturs. Sarunas laikā var dot kādu priekšmetu skolēniem, kas nosaka, kam un kad ir tiesības runāt.

		Skolotājs var ierosināt par kādu noteiktu tematu vienu teikumu, kuru visi turpina, piemēram, "Man vajadzīga palīdzība, jo es..."
Mape	Mapē tiek iekļauta skolēna izveidota pašaudzināšanas programma kādam noteiktam laika posmam un piezīmes, kritisks pašnovērtējums par programmā izvirzītajiem sasniegtajiem / nesasniegtajiem kritērijiem. Skolēns pats veido šo mapi, izvēloties, kādu informāciju vēlas tajā iekļaut. Skolotājs plāno individuālas sarunas ar skolēnu, lai pēc noteikta perioda varētu kopīgi izvērtēt gan sasniegtos rezultātus, gan problēmas, kas radušās. Tas veicina pašizpēti, pašanalīzi, pašregulāciju.	• Sagatavošanās. Tiek pārrunāts par skolēnu vajadzībām sevi izziņāt un izvēlēties mērķus sevis pilnveidošanai. Tiek izstrādāta programma, kā var īstenot savus nodomus. • Mapes veidošana. Tiek precizēts, kādu informāciju par skolēnu ietvers mapē, kā analizēs sevi un savus sasniegumus. Šajā posmā skolotājam nepieciešams īpaši atbalstīt katru skolēnu, lai attīstītu skolēnu pašanalīzes un pašnovērtēšanas prasmes. • Analīze un novērtēšana. Individuālajās sarunās ar skolēniem sekmē viņu izpratni: kā, kad, kur, kāpēc es tā domāju un rīkojos. Rezultātā top atkal jauna programma vai papildinājumi iepriekš veidotajai programmai.
Projekta metode	Skolēni tiek iesaistīti: 1) izpētes projektos, kuru mērķis – iegūt un sistematizēt informāciju vai noskaidrot, izziņāt kādu problēmu; 2) darbības projektos, kuru mērķis – veikt reālas, praktiskas, konkrētas izmaiņas klases, skolas, vietējās sabiedrības mērogā. Tie ļauj skolēnam līdzdarboties nozīmīgu problēmu risināšanā un apgūt prasmi pieņemt atbildīgus lēmumus. Projekta metode nodrošina bērna pamatvajadzības, kas ir svarīgas viņu personības attīstībai: būt pieņemtam, būt piederīgam savai klasei; būt līdzatbildīgam; iemācīties jaunu pieredzi, izteikt sevi, piedalīties un apliecināt sevi.	• Projekta iniciatīva. Skolotājs vai kāds no skolēniem ierosina projektu – ir ideja, kāds ievēriības cienīgs pasākums, darbības vēlme utt. (Jebkuras dzīves parādības var kļūt par projekta iniciatīvu!) Svarīgākais – lai skolēni varētu brīvi izteikt savas domas. • Iniciatīvu sistematizācija. Skolēnu radušās idejas tiek kopīgi analizētas (iepriekš vienojas par formu, kādā to darīs). Šis posms beidzas ar projekta skici – jomu, kurā skolēni turpmāk darbosies. Tā nav jāapraksta detalizēti, iezīmē tikai galvenos elementus. Piemēram, vienojas, ka semestra laikā katrā klases stundā strādās ar informāciju par to, kā var izvēlēties un sasniegt dzīves mērķus. • Darbības jomu kopīga attīstīšana. Izveidojas projekta plāns – tiek nolemts, ko, kurš, kā dara un arī kāpēc kāds kaut ko dara. • Realizācija. Aktivitātes darbības jomā, projekta realizācija. Projekta norise ir atkarīga gan no grupas iekšējās struktūras, gan ārējiem nosacījumiem – telpas, laika un citiem resursiem. Realizācijas laikā tiek iekļauts "plānots laiks", kad tiek pārrunāts sasniegtais, problēmas, meklēti jauni risinājumi. • Projekta noslēgums. Skolēni grupā apspriež projekta rezultātu (tāpat kā projekta iniciatīvu). Tiek izvērtēta grupas sadarbība: kā tika ievērota vienošanās, kuras darbības vēlmes īstenojās/neīstenojās utt.
Sarunas mazās grupās	Skolēni sarunās apmainās ar viedokļiem, vērtējumiem un pieredzi. Ikviens grupā izsaka savu viedokli un gūst informāciju no citiem. Sarunām skolotājs izvirza noteiktus uzdevumus un noteikumus. Par sarunas tēmu	• Sagatavošanās. Tiek izveidotas grupas un vienojas par sarunas tēmu un noteikumiem. Saruna. • Novērtēšana/refleksija. Analizē gan sarunas norisi, gan sarunas rezultātus.

	var kļūt arī paši spēles noteikumi. Sarunas attīsta komunikatīvās prasmes.	
Simulācijas spēles	Skolēni iejūtas lomās un darbojas iedomātā vidē. Tipiskākie uzdevumi ir atrast, pamatot un prezentēt savu lēmumu un risinājumu specifiskās situācijās. Sarežģītas ir tās situācijas, kurās skolēniem nepieciešams izmantot apjomīgas fona zināšanas, lai varētu iejusties lomā. Pedagoģs palīdz skolēniem izpētīt problēmsituācijas aspektus un salīdzināt alternatīvos viedokļus. Tas sekmē skolēniem arvien skaidrāk apzināties savu viedokli, savu reakciju – izprast savu uzvedību un rīcību. Īpašu audzinošo efektu gūst, ja tiek izmantoti fakti, kas ilustrē sociālās problēmas un tiek nodrošināta situācija, ka skolēni atklāti var izteikt savu viedokli. Simulācijas spēles var palīdzēt skolēniem apzināties personas vērtības un uzvedību, apgūt personu savstarpējo attiecību problēmu risināšanas stratēģijas. Tās sekmē empātijas attīstību – spēju just līdzīgu citu emocijām, pārdzīvojumam, iejusties otra cilvēka situācijā un to saprast.	• Sagatavošanās. Nepieciešams precīzi analizēt vides iezīmes, lai šo situāciju varētu atveidot pēc iespējas tuvāk realitātei. Skolēni tiek ievadīti situācijā/ problēmā. Parasti tiek piedāvātas kompleksas situācijas, un skolēni iepazīstināti ar spēles nosacījumiem. • Spēles sagatavošana. Skolēni analizē un sadala lomas. Vienošanas par spēles variantu, iejūtas problēmsituācijā un lomā. • Spēle. Skolēni vai nu pa vienam vai grupās veic spēles darbības. • Novērtēšana. Spēles problēmsituācijas tiek attiecinātas uz pašreizējo dzīves pieredzi un tās problēmām, tiek analizēti rīcības vispārējie principi. Nepieciešams izvērtēt veiksmes un neveiksmes, kā arī spēles norises kvalitāti. Iespējams izmantot visdažādākos veidus: lomu spēles, plānošanas spēles, lietišķās spēles; personu simulācija; likumu spēles, datorsimulācijas.
Situāciju analīze	Skolēni individuāli vai grupās strādā ar materiāliem par kādu situāciju/gadījumu. Skolēnu uzdevums ir atrast, pamatot un pēc tam prezentēt lēmumus un risinājumus katram konkrētajam gadījumam, salīdzināt tos ar reālām situācijām dzīvē. Dažādu situāciju analīze ļauj risināt reālus (vai reālajai dzīvei tuvus) notikumus klasē, ģimenē, skolā, sabiedrībā.	• Sagatavošanās. Ir izveidots situācijas apraksts. Tiek sagatavoti materiāli (laikraksti, žurnāli, literārie darbi, video un audio materiāli) un skolēni tiek ierosināti konkrētai tēmai/uzdevumam. • Analizēšana. Skolēni interpretē situāciju un cenšas iegūt vēl papildus informāciju par situāciju. (Kādi faktori sekmēja notikumu attīstību? Kāds bija notikuma iemesls? Vai rīcība varēja būt citāda? Kāda?) • Izstrādāšana. Var izveidot grupas, lai salīdzinātu problēmu interpretācijas, pārbaudītu risinājumu iespējas un izdarītu secinājumus. • Izvērtēšana. Tiek prezentēti rezultāti (lēmumi, rīcības plāns, ieteikumu pakete utt.) un diskutēts par atsevišķiem risinājumiem. Beigās tiek izlemts par vienu risinājumu. • Pielietošana. Tiek salīdzināts atrastais risinājums ar dzīvē pieņemtajiem lēmumiem. Iespējamie varianti: novērtēšanas gadījums; izlemšanas gadījums; informācijas gadījums; problēmas atrašanas gadījums; problēmas risināšanas gadījums; izpētes gadījums; pastkastītes gadījums.
Spēles	Spēles pilda vairākas funkcijas: veicina skolēnu izziņas spēju attīstību; stimulē radošo procesu; palīdz attīstīt sadarbības prasmes, veidojot iecietīgu attieksmi pret citiem tās	• Sagatavošanās. Tiek izvirzīts mērķis, motivēti skolēni, iepazīstināti ar noteikumiem un lomu pieņemšana. • Spēles norise. Nepieciešams nodrošināt

	dalībniekiem; veicina spriedzes mazināšanos grupā, ļauj gūt pozitīvas emocijas un gandarījumu par veiksmīgu darbību.	visu spēlētāju aktīva līdzdarbība un līdztiesība, spēles noteikumu ievērošana. Jārūpējas par pozitīvu emocionālo fonu. • Spēles noslēgums. Darbības un rezultātu izvērtēšana. Analīzi nepieciešams veikt pašiem spēles dalībniekiem. Piemēram, spēle "Draudzības koks": skolotājs iestāda "koku" puķu podā, pie tā zariem piestiprina lapiņas ar uzdevumiem, kuras katru rītu (apmēram vienu nedēļu) paņem ikviens klases skolēns un dienas laikā to izpilda (Pasaki šodien A. kaut ko ļoti labu..) Šī spēle var palīdzēt skolēniem mācīties otrā cilvēkā pamanīt pozitīvo, par to priecāties.
Vizualizācija	Skolēni izveido dažādus simboliskus uzskates līdzekļus: domu kartes, shēmas, zīmējumus utt.	• Sagatavošanās. Lai skolēni iedziļinātos tēmā, skolotājs sagatavo kādu "iesildīšanās uzdevumu", piemēram, tematam par vidi klasē, tie var būt nepabeigti teikumi, kurus pabeidz katrs skolēns individuāli: mūsu klasē ir veiksmīga...; mūsu klasē es gribētu mainīt...utt. • Vizualizēšana. Grupa veido kolāžu par sociālo vidi klasē, vērtējot savstarpējās attiecības. Izdomā kolāžas nosaukumu. Novērtēšana. Skolotāja kopsavilkums par vērojumiem kolāžas veidošanas laikā. Kolāžas tiek piestiprinātas klasē pie sienas un skolēni pārrunā kāda ir darba pamatdoma.

3. KLASĒS AUDZINĀTĀJA IKDIENAS UZDEVUMI

1. Iepazīstināt skolēnus ar izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, aktualizēt tos ikdienā, pārrunāt skolēnu pienākumus un tiesības, kopīgi izstrādāt klases iekšējās kārtības noteikumus.
2. Informēt par aktualitātēm izglītības iestādes dzīvē.
3. Analizēt skolēnu mācību sasniegumus un disciplīnu, viņu izaugsmes dinamiku, motivēt skolēnus veikt pašvērtējumu.
4. Veicināt klases kolektīva saliedēšanu, kopīgi ar skolēniem un viņu vecākiem organizējot klases pasākumus (ekskursijas, tikšanās, klases vakari u.c.) un veidojot klases tradīcijas.
5. Iesaistīt skolēnus izglītības iestādes organizētajos ārpus stundu pasākumos.
6. Organizēt skolēnu līdzdalību klases un izglītības iestādes vides saglabāšanā un sakopšanā.
7. Motivēt skolēnus iesaistīties skolēnu pašpārvaldē un ārpus stundu darbībā, tajā skaitā interešu izglītības programmās.
8. Sniegt atbalstu savas audzināmās klases skolēniem, ievērojot skolēnu individuālās īpatnības, sekmēt viņu personības attīstību.
9. Nodrošināt izglītojamo dalību iniciatīvas „Latvijas skolas soma” piedāvātajos pasākumos.

KLASES AUDZINĀTĀJA DARBA MAPE:

- Klases audzināšanas darba plāns mācību gadam;
- Skolēnu izpētes materiāli (apkopojums un analīze);
- Materiāli par audzināšanas darbu klasē (prezentācijas, klases stundu plāni u.c.);
- Vecāku sapulču protokoli (kopijas);
- Individuālais darbs ar vecākiem (ieraksti e-klasē);
- Ekskursiju (pārgājienu) maršruta lapas;
- Ārpusstundu aktivitāšu materiāli (foto u.c.);
- Diplomi, pateicības u.c. apstiprinājumi par klases aktivitāti un dalību pasākumos, konkursos;
- Klases audzinātāja darba pašvērtējums (mācību gada beigās).

4.SADARBĪBA AR VECĀKIEM

Sadarbība ar ģimeni ir ļoti nozīmīgs audzināšanas darba virziens. Ģimenei ir jābūt atbalstam klases audzinātāja sadarbībā ar audzināmās klases izglītojamiem. Ģimenei un izglītības iestādei ir jābūt vienotiem mērķiem un uzdevumiem bērna audzināšanā. Skolas un ģimenes sadarbība var tikt īstenota, balstoties uz sistemātisku pieeju, kad šis process tiek vadīts izglītības iestādē kopumā. Sadarbības īstenošanas rezultātā nedrīkst pieļaut bērna vai jaunieša pretnostatīšanu kādai no sadarbības pusēm.

MĒRĶIS:

Iesaistīt izglītojamo vecākus mācību un audzināšanas procesa norisē.

UZDEVUMI:

- sekmēt sadarbības „skola – ģimene” formu pilnveidošanu;
- sistemātiski iepazīstināt izglītojamo vecākus ar Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem izglītības jomā;
- konsultēt izglītojamo vecākus bērna izglītošanas un audzināšanas problēmās un regulāri sadarboties izglītojamo mācību sasniegumu kvalitatīvā uzlabošanā.

Organizē un pārrauga skolas administrācija:

1. Skolas padomes sanāksmes, ne mazāk kā divas reizes gadā;
2. Vecāku dienas –1 x gadā (pēc skolas gada plāna). Iespēja apmeklēt mācību stundas, piedalīties radošajās darbnīcās vecākiem, tikties individuālajās sarunās ar priekšmetu skolotājiem (reģistrācijas lapas), izglītojoši un informatīvi pasākumi;
3. Individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas–pēc nepieciešamības;
4. Atbalsts vecākiem – pēc vecāku iniciatīvas vai pēc administrācijas ierosinājuma (ieteikumi, nodarbības pie psihologa);
5. Vecāku līdzdalība un piedalīšanās skolas pasākumos;
6. Informācijas sniegšana vecākiem, e-klasē, skolas mājas lapā;

Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:

1. Klases vecāku sanāksmes – ne retāk kā 2 x gadā (sanāksmju protokols, reģistrācijas lapa);
2. Individuālās sarunas ar vecākiem – pēc skolotāja vai vecāku iniciatīvas (ieraksts e-klasē vai individuālās sarunas protokols pēc vajadzības);
3. Konfidenciālās sarunas ar priekšmetu skolotājiem, klases audzinātāju–pēc skolotāja vai vecāka iniciatīvas;
4. Informācijas sniegšana/saņemšana–individuālās sarunas, e-klasē (sekmes, uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija);
5. Klases pasākumi (klases mācību ekskursijas, pārgājieni, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) – līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos.

Sadarbības darba formas un metodes

Īstenojot skolas un ģimenes sadarbību, tiek pielietotas šādas **darba formas un metodes:**

Individuālās: Individuālās tikšanās, sarunas; vecāku aptaujas, rakstiska, telefoniska, elektroniska sazināšanās; informācija e-klasē; atbalsts personāla konsultācijas,u.c.

Grupālās: klases vecāku aktīva sanāksmes; grupu konsultācijas, tikšanās; u.c.

Frontālās: vecāku sapulces; vecāku dienas; atvērto durvju dienas; svētki skolā; konferences; izglītojoši pasākumi vecākiem(seminari, klubiņi, diskusijas, utt.) projektu darbs u.c.

Paredzamais rezultāts:

- 1) Vecāki ir aktīvi skolas un ģimenes sadarbības partneri - aktīvi iesaistās dažādās skolas aktivitātēs, sniedz atbalstu, ir iniciatori.
- 2) Vecāki ir savlaicīgi informēti par valstī noteiktām izmaiņām mācību un audzināšanas procesā.
- 3) Vecāki aktīvi iesaistās skolas tēla popularizēšanā.

Sadarbības izvērtēšana un analīze

To veic balstoties uz aptaujām, anketām, vecāku aktivitātes uzskaiti, atsauksmēm, utt. Sadarbības analīzi veic pedagogi, skolas vadība, vecāki, skolas atbalsta personāls, u.c.

Ieteicamās tēmas vecāku sapulcēm un individuālajām sarunām:

1. Mācību procesa organizācija skolā;
2. Izglītojamo lasītprasmes attīstīšana un motivācija;
3. Vecumposma īpatnības;
4. Vecāku interese par skolas darbu – veicinošs faktors bērna sekmīgām mācībām skolā;
5. Dienas režīma nozīme;
6. Izglītojamo adaptācijas process pamatskolā;
7. Izglītojamo adaptācija vidusskolā;
8. Karjeras izvēles iespējas;
9. Skolas iekšējās kārtības noteikumi un reglamentējošie dokumenti;
10. Izglītojamo drošība, pienākumi un tiesības;
11. Skolas nodrošinājums ar mācību līdzekļiem;
12. Skolas atbalsta personāla darbība, atbalsts skolēniem un vecākiem;
13. Skolēnu personības izaugsmes tendences mācību un ārpusklases aktivitāšu mācību kontekstā;
14. Pilnvērtīga brīvā laika izmantošana-viens no faktoriem vispusīgas personības attīstībā;
15. Mācību gada sasniegumi. Uzdevumi nākamajam mācību gadam.

5. ĀRPUSSTUNDU AKTIVITĀTES

KLASES ĀRPUSSTUNDU PASĀKUMI

Klases audzinātāja darbs klasē tiek organizēts kā klases pasākumu sistēma. Klases ārpusstundu pasākumi tiek atspoguļoti klases audzinātāja audzināšanas darba plānā.

MĒRĶIS:

Klases kolektīva saliedēšana un personības attīstīšana saskarsmē un kopīgajā darbībā.

UZDEVUMI:

1. klases kolektīva saliedēšana;
2. izglītojamo saskarsmes kultūras pilnveidošana;
3. brīvā laika pavadīšanas kultūras veidošana;
4. organizatorisko prasmju attīstīšana;
5. atbildības izjūtas vingrināšana.

Ārpusstundu klases pasākumu tematika ir daudzveidīga un ir atkarīga no audzināšanas mērķa, kuru nosaka konkrētās klases izglītojamo vecums, vajadzības un vēlmes, kā arī ir saistīta ar izglītības iestādes audzināšanas darba plānu. Ārpusstundu klases pasākumu saturu nosaka klases audzinātājs, sadarbojoties ar audzināmās klases kolektīvu un (vai) vecākiem.

Izmantojamās darba metodes:

ekskursijas, pārgājieni, tikšanās, akcijas, psiholoģiskie treniņi, svētki, izpētes, utt.

Vēlamais gala rezultāts :

- ir izveidojies saliedēts klases kolektīvs
- izglītojamie aktīvi iesaistās klases organizētajās aktivitātēs un paši organizē tās, ņemot vērā savu klases biedru dažādās intereses.

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ĀRPUSSTUNDU PASĀKUMI

MĒRĶIS:

Bērniem draudzīgas skolas vides veidošana un personības attīstīšana saskarsmē un kopīgajā darbībā.

UZDEVUMI:

1. labvēlīgas skolas vides veidošana;
2. skolas prestiža veicināšana;
3. izglītojamo saskarsmes kultūras pilnveidošana;
4. izglītojamo redzesloka paplašināšana;
5. mācību stundās apgūto teorētisko zināšanu praktiskā pielietošana;
6. brīvā laika pavadīšanas kultūras veidošana;
7. organizatorisko un citu prasmju attīstīšana;
8. atbildības izjūtas attīstīšana.

Ārpusstundu pasākumu tematika ir daudzveidīga un ir atkarīga no audzināšanas mērķa, kuru nosaka konkrētā situācija izglītības iestādē, izglītojamo vecums, vajadzības un vēlmes; kā arī no izglītības iestādes tradīcijām, finansiālām un profesionālo kadru iespējām. Ārpusstundu pasākumu

saturu un plānu nosaka direktora vietnieks ārpusstundu darbā, sadarbojoties ar izglītības iestādes vadību, klašu audzinātāju metodisko komisiju, izglītojamo un izglītības iestādes padomēm.

Rēzeknes 2.vidusskolas tradicionālie ārpusstundu skolas pasākumi:

- Zinību diena;
- 10.klases iesvētīšanas diena;
- Skolotāju diena;
- Latvijas Neatkarības dienai veltīti pasākumi;
- 100 dienas skolā;
- Pasākumi Ziemassvētku noskaņās;
- Jaungada eglītes;
- Sporta turnīrs "Winter Cup";
- Tikšanās ar absolventiem;
- Mātes dienai veltīti pasākumi;
- Par skolas godu;
- Pēdējais zvans 9. un 12.klasei;
- 9. un 12.klašu izlaidumi;

Citi ārpusstundu skolas pasākumi tiek iekļauti skolas ārpusstundu audzināšanas darba plānā, vadoties no konkrētā mācību gada audzināšanas prioritātēm un uzdevumiem, kā arī no pamatotām skolēnu un pedagogu vēlmēm.

Skolas un klases ārpusstundu pasākumu sagatavošanas pamatā ir kolektīvās radošās darbības metodika, kas paredz plašu skolēnu līdzdalību pasākumu izvēlē, izstrādē, vadīšanā, analizē.

Vēlamais gala rezultāts:

- Izglītojamie aktīvi piedalās savas skolas tēla veidošanā un prestiža celšanā;
- Izglītojamie mācās strādāt komandā un sadarboties;
- Izglītojamie paplašina savu redzesloku.

ĀRPUSSKOLAS PASĀKUMI

Klases piedalās ārpuskolas pasākumos atbilstoši savām spējām un vēlmēm. Ja piedalīšanās kādā ārpuskolas pasākumā nav paredzēta izglītības iestādes plānā, klases izglītojamie kopā ar savu audzinātāju lemj par līdzdalību tajā un saskaņo savu lēmumu ar izglītības iestādes vadību.

Izglītības iestāde arī organizē pasākumus citu skolu audzēkņiem un pedagogiem, vadoties no skolas darbības mērķiem un uzdevumiem, kā arī atbalstot sadarbības institūciju iniciatīvas.

MĒRĶIS:

Izglītības iestādes prestiža veicināšana un personības attīstīšana saskarsmē un kopīgajā darbībā.

UZDEVUMI:

- skolas prestiža veicināšana;
- izglītojamo saskarsmes kultūras pilnveidošana;
- mācību stundās apgūto teorētisko zināšanu praktiskā pielietošana;
- brīvā laika pavadīšanas kultūras veidošana;
- organizatorisko un citu prasmju attīstīšana.

6. INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Skolā kā viena no brīvā laika pavadīšanas iespējām tiek piedāvāta interešu izglītība.

LR Izglītības likums nosaka:

- interešu izglītība ir personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības;
- interešu izglītība ir brīvprātīga, tās uzsākšanai nav nepieciešama noteiktai izglītības pakāpei atbilstoša izglītība.
- Interešu izglītība skolā tiek īstenota atbilstoši pedagogu izstrādātajām interešu izglītības programmām.

MĒRĶIS:

Atbilstoši izglītojamo vecumam un interesēm nodrošināt iespējas attīstīt savu garīgo un fizisko potenciālu, lai veidotos par patstāvīgu un vispusīgi attīstītu personību.

UZDEVUMI:

1. estētiskā audzināšana;
2. tikumiskā audzināšana;
3. fiziskā audzināšana;
4. patriotiskā un pilsoniskā audzināšana;
5. dažādu tautu kultūras tradīciju apzināšana un izkopšana;
6. izziņas procesu attīstīšana;
7. atbildības izjūtas audzināšana;
8. starppersonu attiecību izkopšana.

Interešu izglītības saturu nosaka skolas darbības virzieni, izglītojamo intereses, audzināšanas darba prioritātes skolā un valstī.

Interešu izglītības programmas skolā ir:

- teātrālā studija "Feniks"
- krievu tautas dejas "Ručejojok"
- Origami pulciņš

Interešu izglītības īstenošanas kārtība skolā (programmu izstrādāšana, to izvēle atbilstoši skolas vajadzībām, skolēnu interesēm, grupu komplektācija, darba grafiks u.t.t.) Interešu izglītības programmas skolā izstrādā interešu izglītības pedagogi, ko apstiprina pilsētas IP, grupu komplektācija notiek pamatojoties uz izglītojamo vecāku iesniegumu pamata. Tiek sastādīts interešu izglītības pulciņu darba grafiks, ko apstiprina izglītības iestādes vadītājs un visas nodarbības notiek saskaņā ar šo grafiku.

Sasniedzamais galarezultāts:

- Izglītojamie aktīvi iesaistās interešu izglītības pulciņos;
- Ir sasniegumi skatēs un konkursos;
- Ir izkoptas savas tautas kultūras tradīcijas, skolēni apzinās to lomu un nozīmi;
- Izglītojamie ar cieņu izturas pret citu tautu kultūru un tradīcijām;
- Ir apmierinātas izglītojamo izteiktās intereses un vēlmes;
- Tiek attīstīti talanti;

7. KARJERAS VIRZĪBA

Plānota un kvalitatīva karjeras izglītība ir nepieciešama, lai palīdzētu jauniešiem un viņu vecākiem izprast izmaiņas izglītībā un nodarbinātībā, darba tirgus mainīgajos apstākļos. Mērķtiecīgi veidota karjeras izglītība palielina jauniešu motivāciju mācīties, palīdz audzēkņiem pašiem pieņemt lēmumus par karjeras izvēli un veidošanu. Izglītojamiem ir jāpalīdz noskaidrot viņu piemērotība izvēlētajai profesijai, lai veicinātu viņu motivāciju apgūt izvēlēto profesiju un pēc izglītības iestādes pabeigšanas iekļauties darba tirgū vai turpināt savu tālākizglītību.

“Karjeras izglītība” ir plānots pasākumu, kursu un programmu nodrošinājums izglītības iestādēs, lai palīdzētu izglītojamajiem attīstīt prasmes savu interešu, spēju un iespēju samērošanā, savu karjeras mērķu izvirzīšanā, karjeras vadīšanā; sniegtu zināšanas un izpratni par darba pasauli, tās saikni ar izglītību, par karjeras plānošanu un tālākizglītības iespējām. Tai ir jābūt plānotai, īstenotajiem pasākumiem ir jābūt savstarpēji saistītiem atbilstoši karjeras izglītības mērķiem un uzdevumiem.

Karjeras izglītības pasākumu organizēšanā un vadīšanā ir jāiesaista visa izglītības iestādes vadība, klašu audzinātāji, mācību priekšmetu skolotāji, karjeras konsultanti, izglītojamo vecāki, absolventi un darba devēji.

“Karjeras konsultēšana” ir pasākumu kopums, kas dod iespēju cilvēkam jebkurā vecumā un jebkurā dzīves posmā apzināties un pilnveidot savas spējas, kompetences un intereses, lai motivēti izvēlētos un vadītu savu izglītību vai nodarbinātību atbilstoši tām. Tā palīdz izglītojamiem veicināt sevis izzināšanu, savas profesionālās ievirzes apzināšanu, padziļināt izpratni par izglītību un iespējām darba tirgū. Karjeras konsultācijas atklāj profesionālos virzienus, kas vislabāk atbilst cilvēka personībai, viņa mērķiem un vērtībām. Karjeras konsultēšana ietver palīdzību karjeras plānošanā, profesionālās piemērotības noteikšanā konkrētam darbam, darba meklēšanā.

Izglītības iestādē ir karjeras speciālists, kas darbojas kopā ar klases audzinātāju, izglītības iestādes vadību, atbalsta personālu, mācību priekšmetu skolotājiem, vecākiem, saskaņā ar skolas izstrādāto izglītības iestādes nolikumu un savas darbības izveidoto plānojumu.

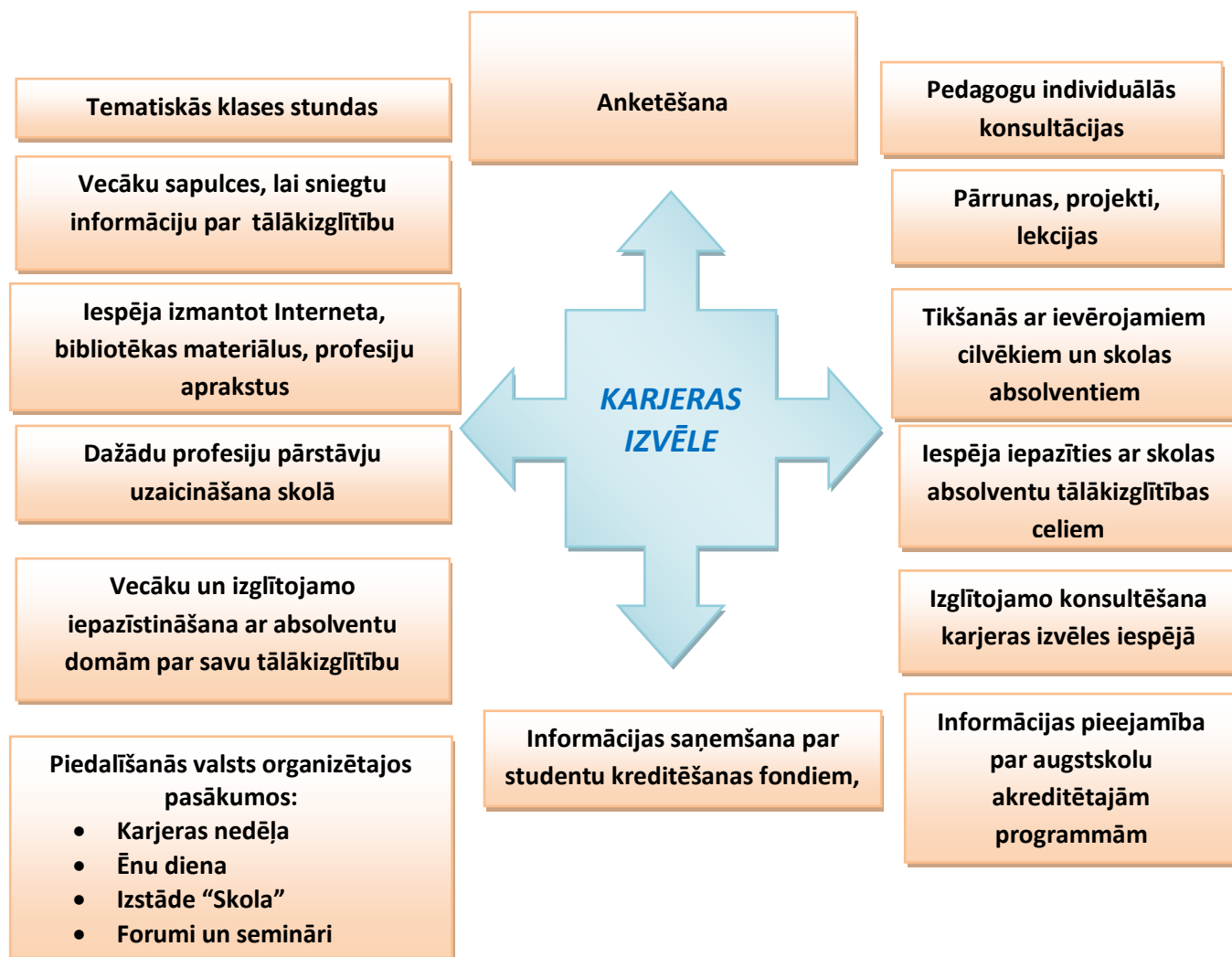
MĒRĶIS:

Skolas mācību vidē izveidot vienotu pieeju karjeras jautājumiem.

UZDEVUMI:

1. Nodrošināt izglītojamos ar informāciju par darba pasauli;
2. Iepazīstināt izglītojamos ar darba likumdošanu, normatīvajiem aktiem izvēlētajās profesijās, sagaidāmajiem darba apstākļiem;
3. Informēt izglītojamos par izvēlētas profesijas standarta prasībām;
4. Veicināt izglītojamo vēlmi pieņemt patstāvīgus lēmumus izvēlētajās karjeras plānošanā un vadīšanā;
5. Popularizēt skolā Vislatvijas pasākumus “Ēnu diena”, “Karjeras nedēļa”, “Skola”, “Atvērto durvju dienas” un iesaistīt tajos skolas audzēkņus;
6. Sniegt konsultācijas karjeras izvēles jautājumos.

Atbalsts izglītojamiem karjeras izvēlē:

Paredzamais rezultāts:

- Izglītojamie ir informēti par savas karjeras izvēles iespējām;
- Izglītojamie spēj pieņemt lēmumus savas karjeras izvēlē;
- Izglītojamo karjeras izvēlē ir iesaistītas visas ieinteresētās un atbildīgās puses;
- Izglītības iestādē veiksmīgi darbojas izveidotais modelis karjeras izvēlē atbalsta sniegšanai izglītojamiem ;
- Izglītojamie ir nodrošināti ar iespēju meklēt nepieciešamo informāciju ar IT palīdzību.

Darba formas un metodes:

- Semināri
- Projekti
- Konkursi
- Vakari
- Ekskursijas
- Diskusijas
- Izstādes
- Konferences
- Lomu spēles
- Lietišķās spēles
- Individuālais darbs
- Darbs grupās
- Tikšanās

8. SKOLĒNU PAŠPĀRVALDE (PARLAMENTS)

Rēzeknes 2.vidusskolas **Skolēnu pašpārvalde** ir skolas organizācija, kurā darbojas aktīvākie 9.-12.klašu skolēni. **Skolēnu pašpārvaldes** darbības **mērķis** ir modernizēt skolas ikdienas dzīvi ar konkursiem, pasākumiem un dažāda veida jaunumiem, kā arī piedalīties skolas lēmumu pieņemšanā, kas skar mācību procesu, ārpusstundu un ārpusskolas aktivitātes.

Vienu reizi nedēļā notiek skolēnu pašpārvaldes dalībnieku sapulce kurā:

- skolēni ir iepazīstināti ar skolas pasākumu plānu,
- skolēni piedāvā jaunās idejas par skolas ikdienas dzīves, mācību procesa un skolā organizēto pasākumu modernizēšanu,
- skolēni sadala savā starpā pienākumus un nes atbildību par organizēto pasākumu norises kvalitāti.

Pašpārvaldes darbību koordinē direktora vietniece audzināšanas jomā Marina Smirnova. Izglītojamo pašpārvaldes darbību vada prezidents, ievēlēts no parlamenta locekļiem.

UZDEVUMI:

1. Sadarboties ar skolas vadību un pedagogiem;
2. Modernizēt skolēnu redzesloku;
3. Pārstāvēt izglītojamo intereses sarunās ar skolas vadību un pedagogiem;
4. Veicināt mācību procesa efektivitāti;
5. Organizēt pasākumus un konkursus skolā;
6. Iesaistīties mācību un sadzīves apstākļu uzlabošanā skolā;
7. Apkopot izglītojamo priekšlikumus un īstenot tos skolas sabiedriskās dzīves veidošanā;
8. Iesaistīties Eiropas Savienības projektos, lai sekmēt sadarbību un apmaiņu ar Eiropas Savienības valstu skolām;
9. Sadarboties ar citu Latvijas skolu pašpārvaldēm, pašvaldības un valsts institūcijām un sabiedriskajām organizācijām

Skolas direktors

Igors Sergejevs

AKCEPTĒTS

Rēzeknes 2.vidusskolas pedagoģiskās padomes sēdē
2019.gada " ____." _____

Ieteicamā literatūra un informācijas avoti:

1. Alens Dž., Nerne Dž. Skolēnu izaugsmes veicināšana.- R.:Skolu atbalsta centrs, 2000
2. Andersone R. Pusaudžu sociālo prasmju veidošanās. - R.:RaKa, 2001
3. Baldiņš A., Raževa A. Skolas un ģimenes sadarbība.- R.:Pētergailis, 2002
4. Baldiņš A., Raževa A. Klases audzinātāja darbs skolēnu personības izpētē.- R.:Pētergailis, 2001
5. Balsons M. Kā izprast klases uzvedību.- R.:Lielvārds, 1995
6. Bērnu tiesību aizsardzības likums. (pieņemts Saeimā 19.06.1998.)
Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=49096>
7. Čehlova Z., Grinpauks Z. Skolēnu integratīvo prasmju veidošana.- R.:RaKa, 2005
8. Diķe V., Krieviņš V. Es, ģimene, pasaule.- R.:RaKa, 1998
9. Kaņepāja-Vanaga E., Vanags V. Jaunieša līdera rokasgrāmata.- R.: -2002
10. Kā veidot tradīcijas. Rokasgrāmata skolotājiem. – R.:Zvaigzne ABC, 2010
11. Keisments P. Mācāmies no savām kļūdām.-R.:RaKa, 2005
12. Kopmane P. Petermane L. Demokrātijas pieredze skolā. Pieredze. Teorija. Prakse.-R.:RaKa, 1999
13. Metodiskais līdzeklis “Skolas un ģimenes sadarbība”. – R:Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs, 2009
14. Metodiskais līdzeklis “Svinēsim valsts svētkus!” – Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs, 2009
15. Metodiskais materiāls “Cieņojamies Ministru kabinetā”. – R:Valsts kanceleja, 2013
16. Metodiskais materiāls “Stunda muzejā”. – R:Valsts izglītības satura centrs, 2013
17. Mūsdienīga skola - prieks, iespējas un atbildība.- LVAVA, 2004
18. Nīmante D. Klasvadība. – R:Zvaigzne ABC, 2007
19. Omarova.S. Cilvēks dzīvo grupā. Sociālā psiholoģija.- R.:Kamene, 1996
20. Plaude I. Sociālā pedagoģija.- R.:RaKa, 2005
21. Puškarevs I. Attīstības psiholoģija.- R.:RaKa, 2001
22. Rubana I.M. Mācīties darot.- R.:RaKa,2005
23. Sociālpedagoģiskās inovācijas: Teorija un prakse. 1.Rakstu krājums.-R.,1999
24. Špalleka R. Pubertāte. - R.:Tapals, 2004.
25. Špona A. Audzināšanas teorija un prakse. - R.:RaKa, 2001
26. Šteinerts R. Vispārīgā cilvēkmācība kā pedagoģijas pamats.- R.:RaKa, 2005
27. Latvijas Republikas Satversme (22.07.2014.redakcija)
Pieejams:<http://likumi.lv/doc.php?id=57980>